

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**DİJİTAL HİKÂYE KULLANIMININ TÜRKÇEYİ
YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENEENLERİN SÖZCÜK
BİLGİSİNE ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

CANSU ŞENER

İSTANBUL, 2023

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**DİJİTAL HİKÂYE KULLANIMININ TÜRKÇEYİ
YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENERLERİN SÖZCÜK
BİLGİSİNE ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**CANSU ŞENER
(200521015)**

**Danışman
Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL**

İSTANBUL, 2023

08/08/2023

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi tezli yüksek lisans programı öğrencisi 200521015 numaralı **Cansu ŞENER**'in, hazırladığı "Dijital Hikâye Kullanımının Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Bilgisine Etkisi" konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 08.08.2023 Salı günü saat 10:00'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **Kabulüne Oy Çekliği/Oy Birliği** ile karar verilmiştir.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının .....
.....
şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Karar
1. (Danışman) Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL	..Kabul..
2. Dr. Öğr. Üyesi Nihan SÖLPÜK TURHAN	..Kabul..
3. Dr. Öğr. Üyesi Merve SUROĞLU	..Kabul..
4.	.....
5.	.....
6. (İkinci Danışman)*.....	.....

*2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.

ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağılı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Cansu ŞENER

TEŞEKKÜR

Sözcükler bir dilin temel taşlarıdır. İletişim kurma ve dil kullanımı açısından büyük önem taşımaktadır. Ben de bu önemle beraber çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâyelerin sözcük öğretimi aracı olarak kullanılması üzerinde durdum.

Bu çalışmayı tamamlamamda benden bilgi ve desteklerini esirgemeyen, kendime örnek aldığım, danışmanım, kıymetli hocam sayın Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL'e; bana Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanını sevdiren, üzerimde büyük emeği olan değerli hocam sayın Prof. Dr. Alpaslan OKUR'a; jürimde bulunarak yorumlarıyla çalışmama destek olan sayın Dr. Öğr. Üyesi Nihan TURHAN ve sayın Dr. Öğr. Üyesi Merve SUROĞLU'na çok teşekkür ederim.

Çalışmamın son teşekkürünü ise aileme etmek istiyorum. Her zaman yanımda olan aileme teşekkür ederim.

Cansu ŞENER

DİJİTAL HİKÂYE KULLANIMININ TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN SÖZCÜK BİLGİSİNE ETKİSİ

Cansu Şener

ÖZET

Sözcükler bir dilin temel taşlarıdır. Yabancı dil öğretiminde öğrenenler sözcükler yoluyla iletişim kurabilir, dili etkin kullanabilir ve duygularını ifade edebilirler. Öğrenenler sözcükler olmadan duygularını, düşüncelerini ya da isteklerini anlatamayacakları gibi anlatılanları da anlayamayacaklardır. Bu anlamda sözcük öğretimi iletişim ve dil kullanımı açısından yabancı dil öğretimi için büyük önem taşımaktadır. Yabancı dil öğretiminin etkili bir şekilde yapılması derslerde teknoloji kullanımına bağlıdır. Yabancı dil öğretiminde en yaygın kullanılan teknolojik araçlardan biri de dijital hikâyelerdir. Dijital hikâyeler geleneksel hikâyelerin 21. yüzyıl öğrenen özelliklerine göre teknoloji ile donatılmış hâlidir. Bu anlamda öğrenenler geleneksel hikâyenin teknolojiye uyarlanmış şeklini derslerinde kullanarak öğrenenler ile iletişimlerini daha etkili bir hâle getirebilirler. Dijital hikâyeler görsel ve işitsel öğeler barındırdığı için çok duyulu öğrenme ortamı oluşturur. Bu bağlamda dil öğretme sürecinde günümüz teknolojileri ile beraber hazırlanacak olan dijital hikâyelerin öğrenenlerin dört temel becerilerinin geliştirilmesinde olumlu etkilerinin olabileceği söylenebilir. Dijital hikâye kullanımının eğitim üzerindeki olumlu etkilerinin fark edilmesiyle beraber bununla ilgili çalışmalar da sayıca artmıştır. Bu çalışmalar en çok sınıf öğretmenliği alanında yapılırken, İngiliz dili eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalar onu takip etmektedir. Türkçe ve yabancı dil olarak Türkçe eğitimi alanlarında ise dijital hikâyelere yönelik çalışmalar çok az sayıdadır. Yapılan bu çalışmalar yazma ve okuma becerilerine yöneliktir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında dijital hikâye ile sözcük öğretimine yönelik bir çalışma bulunmamaktadır. Oysaki dijital hikâyelerde sözcükler için görsel ekleyebilir aynı

zamanda ses kaydedip sözcüklerin telaffuzuna yönelik çalışmalar yapılabilir bu nedenle dijital hikâyelerin sözcük öğretimi için etkili olacağı düşünülmektedir. Yapılan bu çalışmada “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük öğrenimi üzerindeki etkisi nedir ve nasıldır ?” sorusundan hareketle dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisini ve öğrenenlerin sözcük bilgisini nasıl etkilediğini tespit etmek amaçlanmaktadır. Bu amaçla yapılan çalışmada karma araştırma yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmanın nicel bölümü için kontrol gruplu deneysel bir çalışma yapılmıştır. Araştırma için A1 seviyesinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen toplam 40 öğrenen ile deney ve kontrol grubu oluşturulmuştur. Verilerin toplanması sürecinde deney grubundaki öğrenenler verilen sözcüklerle 8 adet dijital hikâye hazırlarken kontrol grubu öğrenenleri hikâyeleri kağıda yazmıştır. Öğretim sürecinde deney ve kontrol gruplarına ön test ve son test uygulanmıştır. Ön test ve son testte uygulanan sözcük ölçeğinin hazırlanmasında ve puanlanmasında Wesche ve Paribakht ‘ın geliştirdiği Ateş ve Sis’in Türkçeye uyarladığı “sözcük bilgisini değerlendirme ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde *SPSS* programı kullanılmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında ise dijital hikâyelerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin sözcük bilgisini nasıl etkilediğini tespit etmek için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen açık uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analiziyle incelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlara göre dijital hikâye yazan öğrenenler son testte daha başarılı olmuştur. Bununla birlikte deney ve kontrol grubunun son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Buna ek olarak dijital hikâye yazan öğrenenlerin görüşleri incelendiğinde araştırma sonunda öğrenenlerin dijital hikâyelerle sözcükleri görerek, konuşarak, okuyarak ve yazarak öğrendikleri; öğrenme sürecinde dile karşı ilgilerinin arttığı, mutlu oldukları, eğlendikleri ve kalıcı öğrenme sağladıkları ortaya çıkmıştır.

Anahtar sözcükler: Türkçe Eğitimi, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi, Dijital Hikâye, Sözcük Öğretimi, A1 Düzeyi

THE EFFECT OF USING DIJITAL STORYTELLING ON WORD TEACHING IN TURKISH LANGUAGE EDUCATION AS A FOREIGN LANGUAGE

Cansu Şener

ABSTRACT

Words are the building blocks of a language. In foreign language instruction, learners can communicate, use the language effectively, and express their feelings through words. Without words, learners cannot convey their emotions, thoughts, or desires, nor can they comprehend what is being communicated to them. In this sense, vocabulary instruction holds great importance in foreign language instruction concerning communication and language usage. Effective foreign language instruction depends on the use of technology in the classroom. One of the most commonly used technological tools in foreign language instruction is digital storytelling. Digital stories are modernized versions of traditional stories equipped with technology to cater to the characteristics of 21st-century learners. In this regard, educators can enhance their communication with learners by incorporating digitally adapted traditional stories into their lessons. Digital stories, being visual and auditory, provide a multisensory learning experience. In this context, it can be argued that digitally created stories, in conjunction with contemporary technologies, may have positive effects on the development of learners' four basic language skills. The recognition of the positive impact of using digital storytelling in education has led to an increase in related studies. While these studies are mostly conducted in the field of elementary education, they are also extending to English language education. However, there is a scarcity of research on digital storytelling in Turkish as a foreign language and Turkish language education as a foreign language. The existing studies mainly focus on reading and writing skills,

and there is a lack of research on vocabulary instruction using digital stories. Yet, digital stories offer opportunities to enhance vocabulary learning by incorporating visual elements and pronunciation practice through recorded audio. Therefore, it is believed that digital storytelling can be effective in vocabulary instruction. This study aims to determine the impact of using digital storytelling on vocabulary learning in Turkish as a foreign language, starting from the question: "What is the effect of using digital storytelling in Turkish language instruction as a foreign language on vocabulary learning and how does it occur?" For this purpose, a mixed research method was employed in the study. In the quantitative phase of the research, a controlled experimental study was conducted. A total of 40 learners at the A1 level of Turkish as a foreign language were selected to form the experimental and control groups. During the data collection process, learners in the experimental group created eight digital stories based on given vocabulary words, while learners in the control group wrote the stories on paper. Both groups were administered a pre-test and a post-test designed by the researcher. Wesche and Paribakht's "Vocabulary Knowledge Scale" adapted into Turkish as "Sözcük Bilgisini Değerlendirme Ölçeği" was used in the preparation and scoring of the vocabulary test. The data obtained were analyzed using the SPSS program. In the second phase of the study, a qualitative research method, namely the case study design, was used to determine how digital stories affect vocabulary learning in Turkish as a foreign language. An open-ended questionnaire consisting of questions developed by the researcher was used as the data collection tool. The data obtained were analyzed through content analysis. As a result of the research, it was found that learners who created digital stories performed better in the post-test. However, when examining whether there was a significant difference between the post-test scores of the experimental and control groups, no significant difference was observed. Furthermore, when the learners' views on learning vocabulary through digital stories were examined, it emerged that learners learned words by seeing, speaking, reading, and writing them through digital stories. Learners also reported an increased interest in the language, feelings of happiness, enjoyment, and lasting learning experiences throughout the research.

Anahtar sözcükler: Turkish Language Education, Turkish as a Foreign Language Education, Digital Storytelling, Word Teaching, A1 Level.

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın amacı, dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisini ne düzeyde ve nasıl etkilediğini tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda yapılan tez çalışmasının ilk bölümünde; problem durumu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sınırlılıklar, varsayımlar ve tanımlar sunulmuştur.

İkinci bölümde; araştırmaya ait kuramsal çerçeveye yer verilmiştir. Kuramsal çerçevede Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sözcük öğretimi, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde teknoloji kullanımı, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye başlıkları yer almaktadır. Dijital hikâye başlığında dijital hikâye türleri, dijital hikâye öğeleri, dijital hikâye oluşturma süreci, dijital hikâye araçları ve yazılımları bulunmaktadır.

Üçüncü bölümde, araştırma kapsamında, “İlgili Araştırmalar” başlığı altında dijital hikâye ile ilgili yüksek lisans, doktora tezleri ve alanyazın taraması sonucu bulunmaktadır. Buna göre Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında dijital hikâye ile ilgili sözcük öğretimi çalışmasına rastlanılmamaktadır.

Dördüncü bölümde, yöntem, araştırmanın modeli, araştırmanın evreni/örneklemi, verilerin toplanması ve araçları, verilerin analizi ve yayın etiği kurulu kararı bulunmaktadır.

Beşinci bölümde araştırmaya ait bulgular bulunurken altıncı bölümde ise tartışma, araştırma kapsamında elde edilen sonuçlar ve öneriler yer almaktadır.

Çalışma sonunda elde edilen veriler, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında geleneksel sözcük öğrenme yöntemleri dışında teknoloji tabanlı farklı uygulama ihtiyacının giderilmesine katkı sağlaması amacıyla öğretici ve öğrenenlerin kullanımına sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
ÖNSÖZ.....	ix
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLO LİSTESİ	xii
ŞEKİL LİSTESİ.....	xiii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	3
1.1. PROBLEM DURUMU	3
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ALT AMAÇLARI	5
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	6
1.4. SINIRLILIKLAR	7
1.5. VARSAYIMLAR.....	7
1.6. TANIMLAR	7
İKİNCİ BÖLÜM.....	8
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE KELİME ÖĞRETİMİ.....	8
2.2. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI.....	10
2.3. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL HİKÂYE	12
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	18
3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	18
3.1. DOKTORA TEZLERİ	18
3.2. YÜKSEK LİSANS TEZLERİ.....	19
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	21
4. YÖNTEM.....	21
4.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	21
4.2. ARAŞTIRMANIN EVRENİ / ÖRNEKLEMİ	22
4.3. VERİLERİN TOPLANMASI	23
4.4. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	25
4.1.1. Sözcük Bilgisi Ölçeği	25
4.1.2. Görüşme Formu.....	25

4.5. VERİLERİN ANALİZİ.....	26
4.6. YAYIN ETİĞİ KURULU KARARI.....	27
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	28
5. BULGULAR.....	28
5.1. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN ARAŞTIRMA KAPSAMINDA SEÇİLEN KELİMELERİ UYGULAMA ÖNCESİ BİLME DÜZEYLERİNE YÖNELİK BULGULAR.....	28
5.2. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN ARAŞTIRMA KAPSAMINDA SEÇİLEN KELİMELERİ UYGULAMA SONRASI ÖĞRENME DÜZEYLERİNE YÖNELİK BULGULAR.....	31
5.3. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN ARAŞTIRMA KAPSAMINDA SEÇİLEN KELİMELERİ UYGULAMA ÖNCESİ VE SONRASI BİLME DÜZEYLERİNE YÖNELİK BULGULAR.....	Error! Bookmark not defined.
5.4. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN DİJİTAL HİKÂYE KULLANIMI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK BULGULAR.....	37
TARTIŞMA VE SONUÇ.....	40
KAYNAKÇA.....	46
EKLER.....	52

TABLO LİSTESİ

Tablo 4.1. Deney Grubu Katılımcıları	22
Tablo 4.2. Kontrol Grubu Katılımcıları	23
Tablo 4.3. Seçilen sözcüklere yönelik veriler	23
Tablo 4.4. Sözcük bilgisini değerlendirme ölçeğindeki cevaplama seçeneklerinin ve anlamlarının puan değerleri.....	26
Tablo 4.5. Veriler İçin Normallik Varsayımına İlişkin Bulgular	27
Tablo 5.1. Kontrol Grubu Ön Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular.....	28
Tablo 5.2. Kontrol Grubu Ön Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular (Devam).....	29
Tablo 5.3. Deney Grubu Ön Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular	29
Tablo 5.4. Deney Grubu Ön Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular (Devam).....	30
Tablo 5.5. Kontrol Grubu Son Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular	31
Tablo 5.6. Kontrol Grubu Son Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular (Devam).....	32
Tablo 5.7. Deney Grubu Son Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular	33
Tablo 5.8. Deney Grubu Son Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular (Devam).....	33
Tablo 5.9. Kontrol Grubu Sözcük Bilgisi Ön ve Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular.....	34
Tablo 5.10. Deney Grubu Sözcük Bilgisi Ön ve Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular.....	35
Tablo 5.11. Sözcük Bilgisi Ön ve Son Test Puanlarının Deney-Kontrol Grupları Arasında Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular.....	36
Tablo 5.12. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler dijital hikâye hazırlayarak nasıl sözcük öğrenir? Sorusuna İlişkin Öğrenen Görüşleri	37
Tablo 5.13. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumlu deneyimleri nasıldır? Sorusuna Yönelik Öğrenen Görüşleri	37
Tablo 5.14. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumsuz deneyimleri nasıldır?” Sorusuna İlişkin Öğrenen Görüşleri.....	38
Tablo 5.15. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme sürecinde dijital hikâye oluşturmayı nasıl öğrendiniz?” Sorusuna Yönelik Öğrenen Görüşleri	39

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 5. 1. Ön ve Son Test Değerlerine İlişkin Dağılım Grafiği	36
--	----

GİRİŞ

Dil, genel olarak insan iletişiminin temel taşı olarak tanımlanabilse de Saussure'e (1998, s. 165) göre dil, sesler ve düşünce arasındaki özel bir ilişkidir. Bu anlamda dil düşünce ve birçok beceriyi içinde barındıran bilişsel bir yapıdır.

Dil düşünceyi ifade etmenin yanı sıra bir toplumun kendini ifade etme biçimi ve kültürel yaşamının bir yansımasıdır. Aksan'a (1988) göre bir dilin söz varlığını incelemek o toplumun nabzını tutmak gibidir. Dil, toplumdaki değişme ve gelişmeleri ortaya koyar niteliktedir. Bu anlamda dil tek boyutlu bir iletişim aracı değil kültürel bağlamlarda da önemli roller üstlenen karmaşık bir yapıdır.

Dilin sahip olduğu bu yapı, artan iletişim ihtiyacı gibi sebepler ana dilinin yanında yabancı dil öğrenimini de zorunlu kılmıştır. Öğrenilen bu yabancı diller arasında Türkçe de vardır. Günden güne artan bu ihtiyaçla beraber Türkiye'nin coğrafi konumu, siyasi, ekonomik, kültürel ilişkileri ve giderek artan etki alanından kaynaklı olarak dünyada Türkçe öğrenmeye yönelik talepler artmıştır. Bu talebi karşılamak amacıyla hem yurt dışında hem de yurt içinde Türkçenin öğretimi sistemli bir şekilde yapılmaktadır. Bununla birlikte alanın daha bilimsel bir nitelik kazanması için Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili araştırma ve çalışmalar da hız kazanmıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin yaygınlaşmasıyla beraber ders materyalleri de önem kazanmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde 21. yy. öğrenenlerine onların ihtiyaçlarını karşılayabilecek materyalleri sunmak sürecin başarılı olmasında gerekli olmaktadır. Göçen'e (2022, s. 227) göre materyal hazırlanırken söz varlığı unsurlarına dikkat edilmelidir. Çünkü öğrenenler ancak sahip oldukları söz varlığı kadar dil becerilerini kullanabilir. Konuşulanların ve yazılanların anlaşılması yani konuşma ve yazma becerisi ve sözcük dağarcığı arasında yakın bir ilişki vardır (Karadağ, 2019; Karatay, 2007).

Büyükikiz ve Hasırcı'ya (2013, s. 148-149) göre söz varlığı bireylerin kendilerini anlatabilmeleri, yaşadıkları toplumdaki bireylerle iletişim kurabilmeleri ve o topluma ayak uydurabilmeleri hususlarında önem taşımaktadır. Bu noktada öğrenenler söz varlığı aracılığıyla hedef dilin kültürünü de öğrenirler. Buna göre

öğretim sürecinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin söz varlıklarını geliştirmeleri ve sözcük öğrenmeleri hem toplumla iletişim kurabilme açısından hem de kültür aktarımı açısından önem arz etmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında sözcük öğretiminin öneminin anlaşılmasıyla beraber farklı sözcük öğretim yöntemleri uygulanmaya başlanmıştır. Bu yöntemler çoğunlukla geleneksel öğretim yöntemleridir. Ancak bu yöntemlerin dışında teknoloji çağına ayak uyduran dijital öğretim yöntemlerine de ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak amaçlı olarak kullanılan öğretim yöntemlerinden biri de dijital hikâyelerdir. Dijital hikâyelerle öğrenmeyi kalıcı hâle getirmek, çok duyulu öğrenmeye zemin oluşturmak, dile karşı ilgiyi canlı tutmak hedeflenmektedir. Budak'a göre (2000'den aktaran Lüle Mert, 2013, s. 16) "Gerçek anlamda bir sözcük öğretimi düşünme stratejileri, bilişsel yapıyı ve kendi kendine öğrenme yaklaşımını göz önünde bulunduran yol ve araçlarla yapılmalıdır. Bu bağlamda dijital hikâyelerin görsel ve işitsel öğelerle düşünme stratejilerini harekete geçirdiği söylenebilir. Bunun yanı sıra öğrenenler dijital hikâyeleri oluştururken sözcük öğrenimi sürecinde aktif olarak bulunurlar diğer bir deyişle kendi kendilerine öğrenebilirler.

Öğrenenler sözcükleri kalıcı bir şekilde öğrenme hususunda zorluk yaşamaktadırlar. Özellikle temel düzeyde öğrenenler sözcük öğrenirken zorlanmaktadır. Bu bağlamda dijital hikâyelerden yararlanılabilir. Özer'e (2016) göre dijital hikâyeler öğrenenlerin sözcük öğrenme düzeyinin artmasına katkı sağlamaktadır Kahraman'a (2013) göre dijital hikâyeler dersi ilgi çekici hâle getirmektedir. Bu nedenleri göz önünde bulunduran eğitimciler sınıf ortamında teknoloji çağına ayak uydurmaya, kalıcı öğrenmeler sağlamaya ve ilgi çekici bir sınıf ortamı oluşturmaya özen göstermektedir. Bu sebeple dijital hikâyeler kullanılarak yapılan sözcük öğretimi önem kazanmaktadır. Bu çalışmanın amacı dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisini ve öğrenenlerin sözcük bilgisini nasıl etkilediğini tespit etmektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. PROBLEM DURUMU

Bir dilde yer alan sözcükler herhangi bir nesnenin ya da nesnelere bütününe anlamını karşılar. Buna göre sözcük “zihinde belli bir kavramı karşılayan veya kavramlar arasındaki ilişkiyi sağlayan ve bağlam içerisinde kullanılmaya hazır birimler” (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2005, s. 305) ifadesi ile tanımlanmaktadır. Günay’a (2007, s. 26) göre ise sözcük, bir bütünlük oluşturan sözlükbirim ya da biçimbirim topluluğudur. Sözcük üzerine yapılan tanımlar sözcüklerin anlamsal, biçimsel ve kavramsal bir yönü olduğunu göstermektedir.

Dil öğretimi sürecinde sözcük öğretimi bir ihtiyaçtır. Gökdayı’nın (2016, s. 385) ifade ettiği gibi öğrenenlerin dil becerilerini kullanabilmesi ancak söz varlığına sahip olmalarıyla mümkündür. Diğer dil becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi için sözcük dağarcığının geliştirilmesi gerekmektedir. Çünkü insanlar ancak bildikleri sözcüklerle konuşma, yazma, okuma ve dinleme becerilerini kullanabilirler. Bu nedenle dil derslerinin amacına ulaşması için öğrenenlerin sözcük dağarcıklarının zenginleştirilmesine önem verilmelidir (Özbay, Büyükkız, Uyar, 2011, s. 151). Bu bağlamda sözcük öğretimi çalışmalarının artırılması bir ihtiyaçtır.

Wilkins, “Gramer olmadan çok az şey aktarılabilir, sözcük bilgisi olmadan hiçbir şey aktarılamaz.” (1972, s. 111-112) diyerek sözcük bilgisinin önemini vurgular. Buna göre sözcük öğretimi öğrenenlerin dil kullanımları ve iletişim becerilerinde önemli bir yere sahiptir. Demircan’a (2013, s. 103) göre bir sözün anlam yorumu sözcüklerden başlar; biri bilinmediğinde metin tam anlaşılabilir. O nedenle, ana dili bilgisini iletirmek, yabancı dil bilgisini öğrenmek isteyen herkes, en alt düzeyde anlam sorunlarını çözmek için, ders kitabına ek olarak bir de sözlük edinir. Bu noktada sözcük öğretimi hem ana dilinde hem de Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde önemlidir diyebiliriz ama bu önem Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde daha zaruri sebeplere dayanmaktadır. Çünkü ana dili öğreneni sözcük bilgisini iletirken, yabancı dil öğreneni sözcük bilgisi öğrenmeye sıfırdan başlanmaktadır.

Günümüz 21.yy öğrenenleri hayatın her alanında olduğu gibi dil, sözcük öğrenme sürecinde de teknolojiye ihtiyaç duymaktadır. Bu sebeple sözcük bilgisi öğretiminde teknoloji kullanılmalıdır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sözcük öğretimine yönelik teknoloji konusunun ele alındığı çalışmalara bakıldığında (Çangal, 2020; Tıraşoğlu, 2019; Ilgar, 2013; Göçer ve Karadağ, 2020) teknolojinin çeşitli araçlarla kullanıldığı ve bu araçların sözcük öğretimi üzerinde olumlu etkisinin olduğu görülmektedir. Çalışmalara bakıldığında nicel yöntemin ve (Ilgar 2013, Göçer ve Karadağ, 2020) karma yöntemin (Çangal, 2020; Tıraşoğlu, 2019) kullanıldığı görülmektedir. Buna göre karma yöntem aracılığıyla nicel verilerin birbirine yakın çıktığı durumlarda nitel verilerle çalışmanın sonucu hakkında yorum yapılabileceği söylenebilir.

Hem işitsel hem görsel öğelerin kullanılabilirdiği, dört temel beceriye yönelik olan dijital hikâyelerin sözcük bilgisine etkisi hakkında ise bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Oysaki dijital hikâyelerden sınıf öğretmenliği alanında (Bilaloğlu, 2019; Ciğerci, 2015; Çiftçi, 2019; Dayan, 2017) fen bilgisi öğretimi alanında (Büyükcengiz, 2017) bilgisayar ve teknoloji öğretimi alanında (Saritepeci, 2016) eğitim programları öğretimi alanında (Kayalı, 2019) okul öncesi eğitimi alanında (Köse, 2019) zihinsel engelliler eğitimi alanında (Sümer, 2017) ve farklı yabancı diller alanlarında (Bekar, 2019; Özer, 2016) yararlanılmış ve öğretim süreçlerinde olumlu etkisinin olduğu görülmüştür.

Dijital hikâyeler ile Türkçe öğretimi alanında yazma becerisi (Aydın, 2019; Baki 2017; Eroğlu 2020) okuma becerisi (Karalok, 2020; Tabak, 2017) dinleme becerisi (Aydın, 2022) yaratıcı düşünme becerisi (Özen, 2020) üzerine çalışmalar yapılmış ve olumlu sonuçlar alınmıştır. Bu noktada becerilere yönelik çalışmalar yapılırken sözcük öğretimi üzerine bir çalışma olmadığı görülmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında dijital hikâyeye kullanımına yönelik çalışmalara bakıldığında ise A2 seviyesinde çalışma yapıldığı (Aydın, 2019; Aydın, 2022), B1 seviyesinde çalışma yapıldığı (Karalök, 2020), A2-B1 seviyesi öğrenenleri karışık bir çalışma yapıldığı (Tabak, 2017) görülmektedir. Bu bağlamda A1 seviyesinde bir çalışmaya rastlanılmamaktadır. Oysaki A1 seviyesi temel seviyedir

ve öğrenenler birçok yeni sözcük öğrenir. Bu sebeple çoklu öğrenme ortamı sağlayan dijital hikâyelerin A1 seviyesindeki sözcük öğretimi çalışmalarında kullanılması bir ihtiyaçtır.

Yapılan bu çalışmada “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük öğrenimi üzerindeki etkisi nedir ve nasıldır ?” sorusundan hareketle dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisini ve öğrenenlerin sözcük bilgisini nasıl etkilediğini tespit etmek amaçlanmaktadır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ALT AMAÇLARI

Bu araştırmanın amacı, problem durumunda sözü edilen önem ve ihtiyaçlara yönelik “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük öğrenimi üzerindeki etkisi nedir ve nasıldır ?” sorusundan hareketle dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisini ve öğrenenlerin sözcük bilgisini nasıl etkilediğini tespit etmektir.

Bu amaçla yapılan çalışma iki aşamadan oluşmuştur. Birinci aşamada araştırmanın nicel bölümü için kontrol gruplu deneysel bir çalışma yapılmıştır. Buna göre “Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük öğrenimi üzerindeki etkisi nedir?” sorusundan hareketle şu alt amaçlara ulaşılmıştır:

- i. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen sözcükleri uygulama öncesi bilme düzeyleri nedir?
- ii. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen sözcükleri uygulama sonrası öğrenme düzeyleri nedir?
- iii. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen sözcükleri uygulama öncesi ve sonrası bilme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

İkinci aşamada ise yapılan dijital hikâye ile sözcük öğretimi uygulamasına yönelik öğrenenlerin görüşleri alınmıştır. Bu aşamanın alt amacı şu şekildedir:

- iv. Dijital hikâyelerin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisi nasıldır?

1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Yabancı dil öğretiminin önemli basamaklarından birini sözcük öğretimi oluşturmaktadır (Göçen, 2020, s. 112). Çünkü sözcükler dört temel dil becerisinin kazandırılmasında, dil bilgisi kurallarının aktarılmasında, yabancı bir dili öğrenenlerin kendilerini ifade edebilmelerinde, anlamlı ve kurallı cümleler oluşturmalarında böylece toplum bireyleriyle iletişim kurmalarında önemli rol oynamaktadır (Göçen ve Okur, 2018, s. 2182).

Yabancı dil öğretiminde sözcük öğretme sürecinde çeşitliliği, ilgiyi, güdülenme ve başarıyı arttırabilmek için tüm becerileri içinde barındıran dijital uygulamalara ihtiyaç duyulmaktadır. Çünkü yabancı dil öğrenenler sözcük öğrenimi sırasında dijital, görsel ve işitsel materyallerin azlığı, telaffuz becerisine dair çalışmaya yönelik ortamın bulunmaması, hedef sözcüklerin sayıca çokluğu sebebiyle dile karşı ilgiyi kaybetme, bilgileri kalıcı öğrenememe gibi pek çok problemle karşılaşmaktadır (İşçan, 2020, s. 121-137). Dijital hikâyeler ise bu noktada büyük değer taşımaktadır (Turgut, 2015, s. 97-121). Meadows'a (2003, s. 189) göre de dijital hikâyeler sadece bir araç değil bir devrim niteliğindedir. Çünkü yabancı dil öğretiminde son zamanlarda dijital öğrenme ortamlarının hedef dil öğrenenleri üzerinde ilgi çekici olması, aynı anda farklı becerilere yönelik olabilmesi bakımından öğrenmeyi olumlu desteklediği görülmüştür. Bran da (2010'dan aktaran Sever, 2014, s. 46) dijital hikâye anlatımının öğrenenlerin ilgisini arttırabileceğini ve farklı türde görüntüler, metinler veya sesle materyaller sunma işlevi sayesinde dil öğrenme başarılarını geliştirmelerine yardımcı olabileceğini öne sürmektedir.

Yapılan sözcük öğretim çalışmasının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için temel önemi dil öğrenim süreçlerine doğrudan etki etmesidir. Çalışma onların söz varlığına katkıda bulunmuştur. Bunun yanı sıra öğrenenlerin lisans ve lisansüstü eğitim alacakları düşünüldüğünde araştırma sürecinde yer alarak deneyim elde etmişlerdir.

Yapılan sözcük öğretim çalışmasında araştırmacı mesleki gelişimini sağlayarak, araştırma ve sorun çözme becerilerini derinleştirmiştir.

Çalışma ders hedeflerine de katkıda bulunmuştur. Dijital hikâyeler kullanılarak ders sıradanlıktan uzaklaşmıştır.

Çalışma dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine yönelik olması, uygulama hakkında öğrenen görüşlerine yer vermesi açısından diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Dolayısıyla literatüre katkı açısından önemlidir.

1.4. SINIRLILIKLAR

Bu çalışmanın sınırlılıkları aşağıdaki gibidir:

- Bu çalışma Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen A1 düzeyindeki 40 öğreneni kapsamaktadır.
- Bu çalışma A1 seviyesindeki 50 sözcükle sınırlandırılmıştır.
- Bu çalışma 8 hafta ile sınırlıdır.

1.5. VARSAYIMLAR

- Öğrenenlerin ödevleri kendilerinin yaptığı varsayılmıştır.
- Öğrenenlerin araştırmaya gönüllü katıldığı varsayılmıştır.

1.6. TANIMLAR

Dijital hikâye: “Dijital hikâye kavramı; resim, video, müzik, gibi çoklu ortam araçları yardımıyla genellikle öykü yazarının kendi sesini kullanarak öyküsünü anlattığı 2-6 dakikalık kısa bir film oluşturma sürecidir.” (İnceelli, 2005, s. 142)

Çoklu Ortam: “Çoklu ortam, resim, müzik, animasyonun işitsel bir boyut ile tamamlanmasıdır.” (Dwyer’den akt. Çeliköz, 1998, s. 193)

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE KELİME ÖĞRETİMİ

Sözcükler dili oluşturan en temel yapı taşlarından biridir. Güncel Türkçe sözlüğe (2023) bakıldığında anlamlı ses veya ses birliği, söz olarak ifade edilmiştir. (<https://sozluk.gov.tr>) Kurudayıoğlu ve Karadağ'a (2005) göre sözcük zihinde belli bir kavramı karşılayan bağlam içinde kullanılan birim olarak tanımlanmıştır. Buna göre kavramın oluşması için öncelikle bireyin zihninde yer etmiş olması gerekmektedir sonrasında ise bireyin söz varlığında o kavrama karşılık gelen sözcüğün de bulunması gerekmektedir. Buna ek olarak sözcükler bağlam içinde kullanılıyorsa sözcükler için her bağlamda farklı anlama gelerek dili zenginleştiren birimlerdir diyebiliriz. Günay'a (2007, s. 26) göre ise sözcük, bir bütünlük oluşturan sözlükbirim ya da biçimbirim topluluğudur.

Hem anadilinde hem de Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sözcük öğretimi çok önemlidir fakat önem derecesi aynı değildir. Ana dilindeki sözcük öğretimi ihtiyacı dünya bilgisini geliştirmek, farklı konularda kendini ifade etmek, dili daha etkili bir şekilde kullanabilmek sebebiyle yabancılık dildeki sözcük öğretimi ihtiyacı daha zaruri sebeplere dayanmaktadır (Memiş, 2018, s.1280).

Türkçenin yabancı dil olarak sözcük öğretiminde öğrenenler farklı alfabe veya seslerle karşılaşacak; hedef dilin sözcük ve cümle bilgisini fark edecek bütün bunları anlamlandırmaya çalışacaktır. Bütün bunlar zihinsel ve karmaşık bir süreci de beraberinde getirecektir. Beck ve McKeown 'a (1991, s.790) göre bu süreç sadece sözlüksel anlamdan yola çıkılarak sözcüklerin anlamlarını alıp yeni cümleler oluşturma çabasının ötesinde, sözcüklerin taşıdığı anlamları içselleştirme, kavramlar arasında ilişkiler kurma ve kavramları organize etme sürecidir. Bu tanımdan yola çıkılarak sözcüğe ilişkin bilgilerin tek boyutlu olmadığı anlaşılmaktadır. İşcan'a (2014, s.4) göre bir dili bir sözcüğü bilmek o dil hakkında gerekli olan dil bilgisi kurallarını bilmek, yani "dilbilgisel yeti" ye sahip olmak değildir. Aynı zamanda hangi ortamlarda hangi yapı ve sözcüklerin kullanılacağını bilmek demek olan "iletişimsel yeti"ye sahip

olmak gerekmektedir. Bu noktada dil öğrenmek isteyenler için sözcüklerin kullanılacağı ortamlara da hakim olmanın önemine dikkat çekilmiştir. Nation (1990, s.31) bir sözcüğü bilmek demenin gerektirdiği yeterlilikleri şöyle açıklamaktadır: O sözcüğün anlamını ya da anlamlarını bilmek, yazılı biçimini bilmek, söyleyişini bilmek, dilbilgisel özelliklerini bilmek, eş dizimini bilmek, onu belirli amaçlarla belirli sosyal bir ortama uygun kullanabilmek, yan anlamlarını ve çağrışımlarını bilmek ve kullanım sıklığını bilmek. Bu bağlamda bir sözcüğün bilinmesi biçim, anlam, kullanım boyutlarıyla birlikte değerlendirilir.

Sözcük öğretimiyle amaçlananlar arasında öğrenenlerin bildiklerini unutmamaları ve sözcükleri etkin olarak kullanabilmeleri, dil becerileriyle ilişki kurabilmeleri böylece öğrenilen sözcüklerle dil becerilerinin kullanımını geliştirebilmeleri olduğu söylenebilir. Özbay, Büyükikiz ve Uyar'a (2011, s.151) göre dil becerilerinin kazandırılması ve geliştirilmesi için sözcük dağarcığının zenginleştirilmesi gerekmektedir. Çünkü insanlar ancak bildikleri sözcüklerle konuşma, yazma, okuma ve dinleme becerilerini kullanabilirler. Bu nedenle dil derslerinin amacına ulaşması için öğrenenlerin sözcük dağarcıklarının zenginleştirilmesine önem verilmelidir.

Hedef dilde sözcük öğretimi sürecinde öğrenenden hazırbulunuşluk da beklenir. Öğrenenin hedef dile ilişkin kaygı, tutum ve öz yeterlik algıları istenen düzeyde değilse sözcük öğretim süreci başarıya ulaşamaz. Bu durumda olumlu tutumlar geliştirecek etkinliklerin yapılması gerekir. Sözcük öğretiminde karşılaşılan bir diğer sorun öğretilmek istenen sözcüğün öğrenen tarafından gerekli görülmemesidir. Bu nedenle öğreticilerin öğrenenlerin motivasyonlarını arttırması gerekir.

Yapılan araştırmalarda anadilde sözcük öğretimiyle bir yabancı dilde sözcük öğretiminin farklı motivasyonları gerektirdiği söylenmektedir. Anadildeki araştırmalarda sözcük öğretiminin daha kolay olduğundan söz edilirken Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde ihtiyaçlar farklı olduğundan sözcük öğretiminin daha zor olduğundan bahsedilmektedir. Bu zorluğu aşmak öğrenen ve öğreticinin davranışlarına bağlıdır.

Araştırmanın konusu olan ana dilde sözcük öğretiminde öğrenmeyi dolayısıyla başarıyı etkileyen durumlardan biri de süreçte teknolojinin kullanılıp kullanılmadığıdır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, dile yabancı olan öğrenenler için bu durum daha çok önem taşımaktadır. Hedef dile ait sözcük bilgisi az olan öğrenenin dört temel beceride de sorun yaşaması kaçınılmazdır. Verimli bir sözcük öğretimi düşünme stratejilerini, bilişsel yapıyı ve kendi kendine öğrenme yaklaşımını dikkate alan yöntem ve tekniklerle gerçekleştirilmelidir (Budak, 2000). Bu bağlamdan hareket edildiğinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde sözcük öğretiminin teknoloji ve Web 2.0 araçları kullanılarak yapılması başarıya katkı sağlamaktadır.

2.2. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanı her geçen gün genişleyen ve yenilenen bir alandır. Teknolojinin her alanda olduğu gibi Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında da kullanılmaya başlanması dil öğretimi alanında yenilikleri zorunlu kılmaktadır (Genç-Ersoy ve Ersoy, 2021, s. 810). Bireylerin yabancı dil öğrenirken bu yeniliklerden yararlanmasına olanak sağlamak öğrenenlerin öğrenmeleri üzerine olumlu etki yapmaktadır. Teknolojiyle birlikte görsel, işitsel öğrenme ön planda olmakta bu da öğrenmenin kalıcı olmasını sağlamaktadır (Açık Önkaş, 2020). Baş ve Yıldırım'a (2018) göre dil öğretiminde teknoloji kullanımı öğrenenleri motive ederken yaratıcılıklarını geliştirir. Bu bağlamda web 2.0 araçlarının bu beklentileri karşıladığı düşünülmektedir.

Buna göre Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılabilecek web 2.0 araçlarından bazıları; web siteleri, z kitap ve podcast olarak sıralanabilir. Göker ve İnce (2019) web 2.0 aracı olan *3 dakikada Türkçe* ile “belirtme durumu” konusunu öğrenenlerin geleneksel yöntemlerle öğrenenlere oranla daha yüksek bir akademik başarı elde ettiğini ortaya koymuştur. Buna göre *3 dakikada Türkçe* konu anlatım videolarının olduğu bir e-öğrenme platformudur. 9 dilde hizmete sunulan platforma web sitesi üzerinden (<https://www.youtube.com/@3dakikadaturkce120>) tüm ülkelerden erişim sağlanmaktadır.

Yunus Emre Enstitüsü başta olmak üzere birçok kurum ve kuruluş, yeni dönemde ortaya çıkan bu eğilimleri de göz önünde bulundurarak Türkçe öğretimine yönelik yeni araç-gereçler oluşturmuştur. Bu araçlar arasında dikkat çekenlerden biri de Sakarya Üniversitesi TÖMER'in oluşturduğu e-gazetedir. Gazetenin genel yayın yönetmenliğini Prof. Dr. Sinem Yıldırım alp yaparken editörlüğünü ise Öğretim Görevlisi Ömer Göktaş ve Furkan Varol yapmaktadır. Proje aylık olarak öğretici ve öğrenenlerin yazılarına görseller eşliğinde yer vermesi bakımından diğer platformlardan ayrılmaktadır. Buna göre öğrenenler gazeteye yazı yazabilir, web sitesinden (<https://gazetetomer.sakarya.edu.tr>) arkadaşlarının ve öğreticilerin yazılarını okuyabilirler. Böylece yazma ve okuma becerilerinin, sözcük hazinelerinin, dile karşı motivasyonlarının artacağı düşünülmektedir. Çalışmanın ilerleyen dönemlerde şehir ve kültür tanıtımına yönelik videolarla geliştirilmesi planlanmaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde en önemli materyal ders kitaplarıdır. Uzaktan öğretim sürecinde ise bu ders kitapları zenginleştirilmiş, etkileşimli (z kitap) ders kitaplarına evrilmiştir. Karagöl'e (2021) göre z kitapların olumlu özelliklerinin olmasının yanında işlevsel olmayan yönleri de vardır bunlar desteklenerek geliştirilmelidir.

Teknolojinin dil öğretiminde kullanıldığı bir diğer araç ise podcastlerdir. *Podcast*, ses ve video dosyalarının mobil ve kişisel cihazlardan izlenmesine imkân tanıyan teknolojiyi karşılamak için kullanılan bir kavramdır (Hasan ve Hoon, 2013, s 128). Podcastlere yönelik ortaya konulan çalışmalarda öğrenenlerin konuşma ve dinleme becerilerinde olumlu bir etki sağladığı görülmektedir (Yorgancı, 2021).

Sonuç olarak teknoloji gelişmeye devam ettiği müddetçe dil öğretiminde kullanılan teknoloji de kendini yenileyecektir. Bu anlamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında teknoloji kullanımına yönelik çalışmalar sayıca artırılmalıdır. Öğreticiler derslerinde teknoloji tabanlı materyalleri kullanmalı, öğrenenleri de bu yönde güdülemelidir. Bu materyaller hem akademik başarıya hem de dört temel beceriye göre düzenlenmelidir. Öğrenenler sınıf ortamı dışında da bu materyaller ile desteklenmelidir.

2.3. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL HİKÂYE

Nüfusun hızla çoğalması ve teknolojinin gelişmesiyle beraber artan iletişim ihtiyacı, yabancı dil öğrenimini zorunlu kılmıştır. Günden güne artan bu ihtiyaçla beraber Türkiye'nin coğrafi konumu, siyasi, ekonomik, kültürel ilişkileri ve giderek artan etki alanından kaynaklı olarak dünyada Türkçe öğrenmeye yönelik talepler çoğalmıştır. Ancak geleneksel yabancı dil öğretim teknikleri, yabancı dil olarak Türkçe dil öğretiminde öngörülen başarıyı yakalayamamaktadır (Somyürek, 2014, s. 66). Bununla beraber öğretici odaklı olan geleneksel yapılarda öğrenenler genel olarak ikinci plandadır. Öğreticinin ders kitabı ve yazı tahtasından yararlanılarak yaptığı bu öğretim tekniğinde, öğreticinin öğrenenlerin çeşitli duyularına ilişkin etkinlikler yaparak ders anlatmaması öğrenenlerin derse yönelik ilgi seviyesini düşürmektedir.

Aslan'a göre (2014) bilim ve teknolojinin etkin olduğu dönemde bilginin geleneksel biçimde aktarımı ve ezberlenmesinin eğitim-öğretim etkinlikleri açısından verimli olamayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda teknolojinin gelişmesi ile beraber Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin de öğretim ortamlarından beklentileri değişmiş ve artık klasik sayılabilecek öğretim materyalleri ilgi çekici olmaktan uzaklaşmıştır. Bu nedenle Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde gelenekselleşmiş yöntemlerin yerine çağın teknolojisine uygun, yeni ve farklı yöntemlerin kullanılmasının eğitim öğretim faaliyetlerinin etkili olması açısından önemli bir adım olduğu düşünülmektedir. Bu süreçte teknolojinin etkin bir şekilde kullanılmasına dayalı yöntemlerden birinin, son yıllarda üzerinde sıkça durulmaya başlanan "dijital öyküleme" olduğu söylenebilir (Baki, 2015, s. 47). Dijital hikâyelerle ilgili çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Buna göre:

"Dijital hikâye kavramı; resim, video, müzik, gibi çoklu ortam araçları yardımıyla genellikle öykü yazarının kendi sesini kullanarak öyküsünü anlattığı 2-6 dakikalık kısa bir film oluşturma sürecidir." (İnceelli, 2005, s. 142).

"Dijital öyküleme, geleneksel öyküleme tekniğinin video, görsel, ses ve müzik gibi dijital içerikler ile bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş yeni nesil öyküleme tekniğidir." (Tatlı, 2016, 219-236).

Dijital hikâye, sanal ve dijital ortamda, öğrenenlerin çeşitli unsurları bir araya getirip hikâye yapmasıdır. Öğrenenlerin üst düzey bilişsel etkinlikleri kullanarak kendi hikâyesini yapması, öğrenenlerde kalıcı öğrenme sağlar (Gökben Turgut, 2015).

Dijital hikâye kullanımı, öğrenenlere öykü oluşturarak yapılabileceği gibi öğreticinin kendi öyküsünü hazırlaması şeklinde de uygulanabilir. Fakat Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde genel olarak yapılan uygulamalara bakıldığında Aydın'ın (2019) çalışmasında dijital hikâyeleri öğrenenler oluştururken Karalök (2020) ve Tabak (2017) öğrenenlere hazırlanmamıştır. Bu uygulamalarla öğrenenlerin hem ilgilerinin hem de başarı düzeylerinin arttığı belirlenmiştir.

Yabancı dil öğretiminin etkili bir şekilde yapılması derslerde teknoloji kullanımına bağlıdır. Yabancı dil öğretiminde en yaygın kullanılan teknolojik araçlardan biri de dijital hikâyelerdir. Dijital hikâyeler geleneksel hikâyelerin teknoloji ile donatılmış hâlidir. “Geleneksel olarak anlatılan öykülerin 21. yüzyıl öğrenen özelliklerine göre yeniden düzenlenmiş formu dijital öykülerdir” (Tatlı, 2016, s. 219-236). Bu anlamda yabancı dil olarak Türkçe öğreticileri geleneksel öykünün teknolojiye uyarlanmış şeklini derslerinde kullanarak öğrenenler ile iletişimini daha etkili bir hâle getirebilir.

Demirel'e göre (2011) dijital hikâyeler görsel ve işitsel olduğu için çok duyuyla öğrenmeye zemin oluşturur. Bu durumda Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler kalıcı öğrenme gerçekleştirir (Özer, 2016). Bu öğrenmeler okuma becerisi (Karalök, 2020) ya da yazma becerisi (Aydın, 2019) üzerine olabilir. Dijital hikâyeler dijital platformlar aracılığıyla ulaşılabilir hâle gelir. Bu sayede öğrenenler dijital hikâyelerini farklı ve geniş bir kitleye sunma ve paylaşma fırsatına sahip olduklarında daha motive olurlar (Rolan 2006'dan akt. Sever, 2014, s. 49).

Dijital hikâyelerin bir diğer özelliği öğrenenleri aktif hâle getirmesidir. Öğrenenlere etkileşimli içerikler sunulabilir, karar verme süreçlerine katılmaları istenebilir (Aydın, 2019). Böylece öğrenenler hikâyenin gidişatını etkileyen bir özelliğe sahip olur. Bu bağlamda dil öğretme sürecinde günümüz teknolojileri ile beraber hazırlanacak olan dijital hikâyelerin öğrenenlerin dört temel becerilerinin

geliştirilmesinde, kalıcı öğrenmelerinde, aktif ve dile karşı motive olmalarında olumlu etkilerinin olabileceği söylenebilir.

Robin (2006, s. 709-716)'e göre birçok farklı dijital hikâye türü vardır; ancak bunları üç büyük kategoride toplamak mümkündür. 1. Kişisel anlatılar, 2. Tarihi belgeseller, 3. İzleyiciyi özel bir kavram veya uygulamayla ilgili bilgilendirmek ya da izleyiciye bunu öğretmek için tasarlanmış hikâyeler.

Kişisel dijital hikâyeler en yaygın türdür çünkü anıları, kişisel olayları ve tecrübeleri ve basit otobiyografileri içermektedir (Robin 2006, s. 709-716). Lambert (2010) kişisel dijital hikâyeleri; karakter hikâyeleri, hatırlatıcı hikâyeler, macera öyküleri ve başarı hikâyeleri olarak altı sınıflara da ayırmıştır. Bu dijital hikâye türü oluşturulurken öğrenen ilgili durum ya da olayı kendi bakış açısından sunar. Böylece öğrenenler kendini ve başka hayatları daha yakından tanıma olanağı elde eder.

Tarihi olayları açıklayan dijital hikâyeler; tarihi olayların araştırılması, kurgulanması ve dijital hikâye olarak sunulmasıdır. Özellikle tarihi içeriği sahip derslerde, öğrenenlerin ilgili konu hakkında bilgi edinmeleri ve olayları bakış açısıyla yeniden yorumlamalarına fırsat verir (Baki, 2015, s. 53).

Bilgilendiren veya öğreten hikâyeler; belli bir konu hakkında bilgi vermek ya da başlıca konuları öğretmek için kullanılmaktadır. Öğreticiler ders içeriğini aktarırken bu türe başvurabilirler (Robin, 2008, s. 220-228).

Robin (2006)'e göre dijital hikâyelerde çalışmaya başlamada kullanışlı bir çıkış noktası olarak aşağıdaki yedi öğeden bahsedilebilir:

- i. Bakış Açısı; yazarın konu hakkındaki bakış açısı nedir?
- ii. Çarpıcı Bir Soru; hikâyenin sonunda yanıtlanacak olan bir soru.
- iii. Duygusal İçerik; kişisel ve güçlü bir şekilde bizimle konuşan ciddi meseleler.
- iv. Sesinizin Verdiği Armağan; seyircinin içeriği anlamasına yardımcı olacak hikâyeyi kişiselleştirmenin bir yolu.
- v. Film Müziğinin Gücü; hikâye akışını destekleyen müzik ya da diğer sesler.

- vi. Ekonomiklik; izleyiciye aşırı bilgi yüklemesi yapmadan hikâyeyi yeteri kadar anlatma.
- vii. Hız; ekonomiklikle alakalı fakat özellikle hikâyenin hızlı olup olmadığı ile ilgilidir.

Barrett (2009)'e göre dijital hikâye oluşturma süreci başlarken 400 sözcükten oluşan metin yazılır ve seslendirilir. Daha sonrasında ise uygun görsellerle desteklenip dijital hikâye hâlini almaktadır. Bu süreç için Barrett (2009) aşağıdaki 6 adımını önermektedir:

- i. Hikâye metni yazılır.
- ii. Öğrenen metni kendi sesiyle kaydeder.
- iii. Araştırma yapılarak hikâye ile ilgili görseller bulunur.
- iv. Ses ve görseller birleştirilir.
- v. Geçiş efekti ve fon müziği eklenebilir.
- vi. Dijital hikâye oluşturulduktan sonra, sunulur veya paylaşılır.

Jakes ve Brennan (2005)'e göre ise dijital hikâye oluşturma süreci 6 aşamadan oluşmaktadır.

- i. Yazma, hikâye taslağı oluşturma
- ii. Senaryo, hikâye yazma işlemlerini bitirme, temel bileşenleri oluşturma
- iii. Film şeridi, hikâye için gerekli görsellerin toplanması
- iv. Çoklu ortam gereçleri bulma, internetten faydalanma
- v. Dijital hikâye oluşturma, kendi dijital hikâyelerine son hâl verme, uygun yazılım bulma
- vi. Paylaşma, sınıfta ve dijital platformlarda dijital hikâyeleri paylaşma

Dijital hikâye çalışmalarını gerçekleştirilmek isteniyorsa bilgisayar, kulaklık, mikrofon gibi elektronik araçlara gereksinim duyulmaktadır (Baki, 2015; Demirer, 2013; Karakoyun, 2014).

Dijital hikâye oluşturmak için başvurulabilecek başlıca yazılımlar ise şu şekildedir: PhotoStory, Microsoft PowerPoint, Microsoft Windows Live Movie Maker, Imovie, Ulead Video Studio (Baki, 2015; Brenner, 2014; Karakoyun, 2014).

PhotoStory3, dijital hikâye oluşturmak için başvurulan ve en sık kullanılan programların başında gelmektedir (Sadık, 2008, s. 487-506). Bu uygulama, Windows kullanıcıları için ücretsizdir. Fotoğrafların eklenip ilgili metnin yazılabildiği, yazı fotoğraf ve geçiş efektleri olan kişinin kendi müziğini oluşturma şansı veren bir programdır. Video oluşturmak için ihtiyaç duyulan tüm özellikleri kendi içinde barındırması ve ücretsiz olmasından dolayı en çok tercih edilen programdır. Programın tek sınırlılığı dosyaları WMV (Windows MediaVideo) olarak kaydetmesidir.

Microsoft PowerPoint, Microsoft Office içerisinde bulunan ve dijital hikâye oluşturulabilecek bir yazılımdır. Microsoft Windows ve Apple Mac işletim sistemlerinde kullanılabilir. Power Point'in Windows 2010 ve Mac 2011 sürümlerinden itibaren oluşturulan sunumlar video olarak kaydedilebilmektedir. Microsoft Office sık kullanılan yazılımlar arasında olduğundan kullanıcıların öncelikleri arasındadır. Microsoft Windows Live Movie Maker, Windows Temel Parçalar 2012'in bir parçası olup 10 Ocak 2017 tarihinde destek süresi sona eren ve artık indirilemeyen ancak daha önceden yüklediyseniz çalışmaya devam eden bir programdır. Basit bir arayüzü olan geçişler, efektler ve müzik eklenerek dijital hikâye oluşturulabilen bir programdır. Yazılımında SD ve HD kalite olarak iki ayrı video çözünürlük kalitesi bulunmaktadır.

Bu programlardan başka aşağıda sıralanan WEB 2. 0 araçları da kullanılabilir (Gabel, 2011):

- Dvolver (<http://www.dvolver.com/moviemaker/index.html>)
- Fluxtime (<http://www.fluxtime.com/>)
- Storyjumper (www.storyjumper.com)
- Storybird (<http://storybird.com>)
- Tagul (<http://tagul.com>)
- Scraplog (www.scraplog.com)
- Toondoo (www.toondoo.com)
- Glogster (<http://edu.glogster.com>)

Dijital hikâye kullanımının önünde bazı engeller bulunabilir. Ancak aşılabilecek niteliktedir. Aşağıda sözü edilen engellere çözüm bulmak mümkündür.

Orta yaştaki bazı insanlar teknolojiye mesafeli yaklaşmaktadır. Bu doğrultuda teknoloji okuryazarlığına, öğrenmeye kapalı olabilmektedirler. Öğreticilerin olumlu yaklaşımları bu engelin ortadan kaldırılmasını sağlar.

Dijital hikâye oluşturmak için öncelikle teknolojik cihazlara gereksinim vardır. Bu anlamda da kütüphanelerdeki bilgisayarlar kullanılarak bilgisayarlara erişilebilir.

Dijital hikâye oluşturmak için dijital programlara ihtiyaç duyulur. Buna göre bu programlar ücretsizdir ve basit üyelik sistemiyle kullanılır. Temel düzeydeki programlar dijital hikâyeler için yeterlidir.

Dijital hikâye hazırlamanın önündeki engellerden biri de zamandır. Deneme yanılma yoluyla programa aşına olduktan sonra kısa sürede zaman yönetimi sağlanabilir.

Dijital öyküleme (Reinders 2011'den akt. Tabak, 2017, s. 47) dil sınıflarında kullanılan etkili bir etkinliktir. Ancak Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında dijital hikâye ile ilgili çok az sayıda çalışma olması sebebiyle dijital hikâyenin Türkçe öğretimine etkisi henüz tam olarak araştırılmış değildir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde A1-C1 seviyelerinde dijital öyküleme farklı şekillerde kullanılabilir A1-A2-B1seviyelerinde dijital öykülerden bir materyal olarak okuma, dinleme ve konuşma derslerinde yararlanılabilir. B2- C1 düzeyindeki öğrenenlere dijital öykü oluşturma görevi verilerek farklı beceriler açısından gelişmeleri sağlanabilir. Çünkü dijital öyküleme, ileri düzey dil kullanıcıları için mükemmel bir mekanizmadır. (Brenner, 2014, s. 27)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için temel dil becerilerine sahip olmak önemlidir. Aksi hâlde dilin kullanımı noktasında zorluklar yaşanır. Dijital öykü oluşturma sürecinde öğrenenlerin okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini kullanmaları gerekmektedir. Öğrenenler hazırlık aşamasında araştırma yapılar karşılaştıkları metinler okuma becerilerini, senaryo hazırlamak yazma becerilerini, kendi seslerini kaydetmeleri konuşma becerilerini, hikâyeyi dinlemek dinleme becerilerini geliştirir. Yapılan araştırmalarda Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi süresince dijital hikâye kullanımının yazma (Aydın, 2019) ve okuma (Karalök, 2020) becerilerini geliştirdiği tespit edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

3.1. DOKTORA TEZLERİ

Gürkan TABAK'ın (2017), "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Dijital Öykü Kullanımı" isimli doktora çalışmasında Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımı araştırılmıştır. Eylem araştırması olarak 14 hafta süren çalışmada A2-B1 kur düzeyinde 19 katılımcı yer almıştır. Araştırmada, tümevarım ve tümdengelim analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda dijital hikâyelerin öğrenenlere metne yönelik bakış açısı ve ön bilgiler kazandırdığı, öğrenenlerin ilgi ve dikkatini metne çektiği, zengin bir öğrenme ortamı oluşturduğu ve hatırlamayı kolaylaştırdığı tespit edilmiştir.

Erkan AYDIN'ın (2019), "Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dijital Hikâye Anlatımının Yaratıcı Yazma Becerisine Etkisi" adlı doktora tezinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenenlerin yaratıcı yazma becerilerinin gelişmesinde dijital hikâye anlatımının etkisini incelenmektedir. Eylem araştırması olarak 10 hafta süren çalışmada B1 düzeyinde 40 katılımcı yer almıştır. Araştırma sonucunda dijital hikâye anlatımıyla işlenen yazma derslerinin mevcut programla işlenen yazma derslerine göre daha etkili olduğu sonucu çıkmıştır.

Yasemin BAKI'nin (2015) "Dijital Öykülerin Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazma Sürecine Etkisi" adlı doktora tezinde dijital öykülerin altıncı sınıf öğrencilerinin yazma sürecindeki çeşitli değişkenlere etkileri incelenmiştir. Çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda deney grubu öğrencilerinin öykü yazma becerileri, yazma kaygıları, yazma öz yeterlilikleri ve yazı yazmaya ilişkin tutumlarının; kontrol grubu öğrencilerine göre daha fazla oranda ve deney grubu lehine manidar düzeyde farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Bu durum dijital öykülerin, mevcut ders programındaki yazma etkinliklerine göre daha etkili olduğunu göstermektedir. Buna ek olarak öğrenenler dijital öykü oluşturma sürecinin zevkli ve eğlenceli olduğunu bu sürecin en fazla yazma becerilerinin gelişiminde etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Önder Çangal'ın (2020) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sosyal Medya Kullanımının Yazma Becerisine Etkisi” adlı doktora tezinde sosyal medya kullanımının Türkçe öğrenen yabancıların yazma becerisi başarılarına ve öz yeterliliklerine etkisi araştırılmıştır. Karma yöntemle yapılan çalışmanın sonucunda sosyal medya araçlarının, Türkçeyi yabancı ve ikinci dil olarak öğrenenlerin yazma becerilerini ve yazma öz yeterliliklerini olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir.

3.2. YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

Cengiz Tıraşoğlu'nun (2019), “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Söz Varlığını Geliştirmeye Yönelik Web 2.0 Araçları: Kahoot Örneği” adlı yüksek lisans çalışmasında Kahoot uygulamasının Türkçe öğrenen yabancıların söz varlıklarına olan etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmada karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın nicel verileri için ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel bir model; nitel verileri için de yarı yapılandırılmış bireysel görüşme kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu B1- B2 seviyesinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen TÖMER öğrenenleri oluşturmaktadır. Deney grubu 15, kontrol grubu 15 öğrenenden oluşmaktadır. Araştırmanın sonucunda Kahoot uygulamasının söz varlığı ve bu varlığın gelişimi üzerinde olumlu bir etki yaptığı gözlenmiştir. Bu gelişim, yeterli düzeyde olmadığı için grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Bunun yanı sıra Kahoot'la yapılan kelime öğretiminden zevk almışlardır. Öğrenciler Kahoot' un eğlence ve rekabet unsurlarını bünyesinde barındıran bir oyun olduğunu bildirmişlerdir.

Mustafa Ilgar'ın (2013), “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde E-Öğretim Yoluyla Sözcük Öğretimi” adlı yüksek lisans çalışmasında e-öğrenme yoluyla yapılan İngilizce ve Türkçe dil öğretim çalışmalarında ele alınan sözcük öğretiminin özelliklerini ortaya koyarak Türkçe kelime öğretimi çalışmalarının ve kültürel öğelerinin sunumunun nasıl olması gerektiğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmasında tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma sonucunda İngilizce dil öğretimi yapan sitelerin yanında Türkçe öğretimi yapan sitelerin sözcük bölümleri ele alındığında bu sitelerin görsel ve içerik olarak eksiklerinin olduğu görülmektedir.

Hasekioğlu, (2009) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Sözcük Bilgisi Öğretimi-Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe 1 Serisinde Sözcük Öğretiminin Değerlendirilmesi ve Sözcük Öğretimi İçin Uygulama Örnekleri” adlı yüksek lisans çalışmasında sözcük öğretim teknikleri konusunda farkındalık kazandırmayı amaçlamıştır. Sözcük öğretimini nasıl yapılacağına dair bilgiler sunmuş; bu bilgiler doğrultusunda yapılabilecek sözcük öğretim etkinliklerine yer vermiştir.

Feyza Senem KARALÖK’ün (2020), “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dijital Öykü Kullanımının Okuma Motivasyonuna Etkisi” adlı yüksek lisans çalışmasında dijital öykü materyalinin B1 seviyesindeki TÖMER öğrenenleri üzerinde okuma motivasyonuna etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel bir araştırma modeli olan deneysel araştırma modellerinden ön test sontest kontrol gruplu desen kullanılmıştır. Deneysel çalışma 4 hafta sürmüştür günümüzde kullanılan yabancı dil öğretim yöntemlerindeki materyal kullanımı ile dijital öykü kullanımı kıyaslandığı zaman; dijital öykü kullanımının okuma motivasyonunu geliştirdiği tespit edilmiştir.

Tuba KAYNAR’ın (2019) “Web 2.0 Araçlarının Yabancı Dil Öğretiminde Kullanımı” adlı yüksek lisans çalışmasında Web 2.0 araçlarının eğitim üzerine etkilerinin incelenmesi ve 2. yabancı dil dersinde karşılaşılan sorunlar ve öğretmenler tarafından tavsiye edilen önerilerin ortaya konulması amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemi kullanılan çalışma sonucunda ikinci yabancı dil öğretiminde Web 2.0 araçlarının zengin içerik sunması, öğrencilerin ilgisini çekmek ve motivasyonlarını arttırmak açısından önemli faydalar sunduğu görülmüştür.

Gülçin Yıldırım KOÇKAYA’nın (2014), “İlköğretim İkinci Kademe Öğrenenlerine Klasik Yöntemlerle Verilmeye Çalışılan Sözcük Öğretimi” adlı yüksek lisans çalışmasında Türkçe dersi öğretmen kılavuz kitaplarındaki etkinliklerden faydalanarak yaptığı çalışmasında ilköğretimin ikinci kademesinde sözcük öğretiminin nasıl yapıldığını ortaya koymuştur. Yaptığı çalışmalar sonucunda klasik sözcük öğrenme yöntemlerinin yetersiz kaldığı sonucuna ulaşmıştır. Alternatif kelime öğretimine geçilirse bunun daha etkili olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modelinden, araştırmanın evreni/ örnekleminde, verilerin toplanmasından, veri toplama aracından ve verilerin analizinden bahsedilecektir.

4.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük öğretimine etkisinin ne ve nasıl olduğunu tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla çalışmada karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Karma araştırma yöntemi nicel ve nitel yaklaşımların bir çalışmada beraber kullanıldığı bir yöntem olarak tanımlanmaktadır (Greene, Caracelli ve Graham, 1989). Creswell (2006), nicel ve nitel yaklaşımları bir çalışmada beraber kullanmanın nitel veya nicel yaklaşımın tek başına kullanılmasına oranla araştırma problemlerinin daha iyi bir şekilde anlaşılmasına katkı sağlayacağını belirtmektedir.

Ocak'a (2019) göre nicel araştırmalar, nicel verilerin toplandıktan sonra istatistik biliminden yararlanılarak ortaya konulmasıdır.

Nitel araştırmalar doküman analizi, görüşme gibi nitel veri toplama tekniklerini kullanmaktadır. Yıldırım ve Şimşek (2005)'e göre nitel araştırmalar olgu ve olayların kendi doğal ortamları içinde gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konulmasıdır.

Bu çalışmanın nicel araştırma kısmında dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisini tespit etmek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden “Ön test Son test Kontrol Gruplu Deneysel Model” seçilmiştir. Buna göre yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur. Bu gruplara ön test ve son test uygulanır (Howitt 1997; Akt. Büyüköztürk, 2001, s. 21).

Araştırmada önce deney ve kontrol grubuna ön test uygulanmıştır. Daha sonra deney grubu dijital hikâye hazırlayarak sözcük öğrenirken kontrol grubu aynı sözcükleri geleneksel yöntemle öğrenmiştir. Dijital hikâye uygulaması bittikten sonra deney ve kontrol grubuna son test uygulanmıştır. Araştırmada dijital hikâye kullanımı bağımsız değişken olarak adlandırılmaktadır. Bağımlı değişken ise öğrenenlerin sözcük bilgisidir.

Bu çalışmanın nitel araştırma kısmında dijital hikâyelerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin sözcük bilgisini nasıl etkilediğini tespit etmek için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2011) göre durum çalışması, nasıl ve niçin sorularını temel alarak araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derinliğine incelemesine olanak veren araştırma yöntemidir. Nitel araştırma yönteminin veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Buradan hareketle deney grubundaki öğrenenlerin sözcük öğretiminde dijital hikâye kullanımına yönelik görüşleri incelenmiştir.

4.2. ARAŞTIRMANIN EVRENİ / ÖRNEKLEMİ

Uygulanan deneysel çalışmanın evrenini A1 seviyesindeki yabancı dil olarak Türkçe öğrenenleri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise Türkiye'de Marmara Bölgesi'nde bir devlet üniversitesinin Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (TÖMER) Türkçe öğrenen toplam 40 öğrenen oluşturmaktadır. Tüm öğrenenler A1 seviyesinde 8 hafta 200 saat Türkçe eğitimi almıştır. Çalışmada yer alan katılımcıların demografik bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 4.1. Deney Grubu Katılımcıları

Sayı	Yaş	Ülke	Cinsiyet
Ö1	19	Kazakistan	Erkek
Ö2	19	Kazakistan	Kadın
Ö3	21	Kazakistan	Erkek
Ö4	27	Kazakistan	Erkek
Ö5	53	Kazakistan	Kadın
Ö6	54	Kazakistan	Erkek
Ö7	38	Kazakistan	Kadın
Ö8	19	Kazakistan	Erkek
Ö9	27	Kazakistan	Erkek
Ö10	24	Kazakistan	Kadın
Ö11	20	Endonezya	Erkek
Ö12	21	Endonezya	Kadın
Ö13	19	Endonezya	Erkek
Ö14	18	Endonezya	Kadın
Ö15	21	Endonezya	Kadın
Ö16	19	Mısır	Erkek
Ö17	20	Pakistan	Kadın
Ö18	19	Afganistan	Kadın
Ö19	21	Ürdün	Kadın
Ö20	18	Yemen	Erkek

Tablo 4.1 incelendiğinde; erkek katılımcıların 10, kadın katılımcıların ise 10 olduğu görülmektedir. Katılımcılar daha çok Kazakistan'dandır.

Tablo 4.2. Kontrol Grubu Katılımcıları

Sayı	Yaş	Ülke	Cinsiyet
Ö1	20	Kazakistan	Kadın
Ö2	18	Kazakistan	Kadın
Ö3	18	Kazakistan	Erkek
Ö4	19	Kazakistan	Kadın
Ö5	22	Kazakistan	Kadın
Ö6	25	Kazakistan	Erkek
Ö7	18	Kazakistan	Erkek
Ö8	17	Kırgızistan	Erkek
Ö9	19	Ukrayna	Erkek
Ö10	24	Endonezya	Kadın
Ö11	19	Endonezya	Erkek
Ö12	20	Endonezya	Kadın
Ö13	19	Endonezya	Erkek
Ö14	19	Endonezya	Kadın
Ö15	20	Suriye	Kadın
Ö16	18	Yemen	Kadın
Ö17	20	Yemen	Kadın
Ö18	19	Rusya	Kadın
Ö19		Rusya	Kadın
Ö20	20	Filistin	Erkek

4.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Çalışmanın birinci aşamasında Yunus Emre Enstitüsü A1 seviyesi ders kitabı ünite temaları bakımından incelenmiştir. Sonrasında 8 haftaya uygun olarak 8 tema ve temalar çerçevesinde toplam 50 sözcük belirlenmiştir Her bir temada 6-8 sözcük bulunmaktadır. Tablo 4.3' de ders kitabı ünite teması, dijital hikâye kullanımına yönelik oluşturulan tema ve bu doğrultuda seçilen sözcükler yer almaktadır.

Tablo 4.3. Seçilen sözcüklere yönelik veriler

Ünite	YEE A1 Düzeyi Ders Kitabı Ünite Teması	Dijital Hikâye Kullanımına Yönelik Oluşturulan Tema	Seçilen Sözcükler
2 A	Ailem ve Ben	Ailem ve Ben	teyze, dayı, hâla, amca, dede, abla
3 C	Nerede? Ne Zaman?	Giysi Dolabım	etek, şort, elbise, kemer, atkı, kazak, terlik, kalın giysiler
3 B	Ne kadar? Kaç lira?	Alışverişte	pazarlık, indirim, kredi kartı, taksitli, alışveriş merkezi, nakit
4 A	Bizim Sokağımız	Bizim Sokağımız	mahâlle, sokak, arkasında, karşısında, ilerisinde, yanında
4	Çevremiz	Benim Ülkem	başkent, komşu, kalabalık, şehir, meşhur, kuzey

5 C	Hobilerim	Boş Zamanlarım	fotoğraf çekmek, sohbet etmek, buluşmak, gazete, satranç, romantik
6	Ulaşım	En İyi Arkadaşım	çalışkan, eğlenceli, güzel, sinirli, dağınık, kibar
8 B	Yaz Tatili	Yaz Tatilim	sahil, güneşlenmek, havuz, konser, seyahat etmek, dinlenmek

Tablo 4.3 incelendiğinde 1. ve 7. Üniteden sözcük seçilmediği görülmüştür. Bunun sebebi ilk ünitenin tanışmaya yönelik olmasıdır. 7. ünite ise iletişim konusudur. “İletişim” teması yerine “benim ülkem” teması seçilmiştir. Bu tema seçilirken hedef sözcükleri öğrenmenin yanında öğrenenlerin kendi ülkelerinden bahsederken derse ve hedef dile olan dikkatlerinin artacağı düşünülmüştür.

6. Ünitenin temasına bakıldığında ise ulaşım ile ilgili “kanat, uçuş modu, kabin” gibi sözcüklerin seçilmediği görülmektedir. Göçen’in (2016) sözcüklerin kullanım sıklığını incelediği çalışmasında A1 düzeyinde bu sözcüklere rastlanmamaktadır. Bu tema yerine “en iyi arkadaşım” teması seçilerek sıfatlar kullanılmıştır. Böylece çalışmanın sözcük türü çeşitliliğinin zenginleştiği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra “kalem, kitap” gibi A1 seviyesindeki hemen hemen bütün öğrenenlerin kolayca öğrendiği kullanım sıklığı çok olan sözcükler tercih edilmemiştir. “altında, üstünde, yanında” gibi birbirine karıştırılan ama görselle kolayca öğrenilebilecek sözcükler seçilmiştir.

Sözcükler belirlendikten sonra deney ve kontrol gruplarına sözcük bilgisine yönelik ön test soruları verilerek araştırma verileri toplanmıştır. Daha sonra dijital hikâye yazma uygulaması olan *storyjumper* deney grubundaki öğrenenlere gösterilmiştir. Bunu yaparken araştırmacı örnek olarak sınıf ortamında tüm aşamalarıyla bir dijital hikâye oluşturmuştur. Öğrenenlere “Ödev” (Ek: 1) aracılığıyla açık uçlu sorular sorulmuştur. Her hafta tema etrafındaki ödev soruları öğrenenlere verilerek bir dijital hikâye yazdırılmıştır. Ödev sorularındaki altı çizili sözcükler öğrenmeyi hedeflenen sözcüklerdir. Sorularla metin oluşturmanın daha kolay olacağı düşünülmüştür. Temalar şeklinde oluşturulmasıyla da sözcük öğrenim düzeyinin artırılması hedeflenmiştir.

Öğrenenler ödevlerini teslim ettikten sonra her hafta dersin başında seçilen dijital hikâyeler sınıfta incelenmiş, üzerine konuşulmuştur. Bu doğrultuda

öğrenenlerin arkadaşlarının yaptığı diğer hikâyeleri izlerken hedef sözcükleri pekiştirmeleri amaçlanmıştır.

Öğrenenler A1 seviyesi olduğundan ilk iki hafta çalışma yapılmamıştır. 10 öğrenen tüm haftaların ödevini yapmıştır. 6 öğrenen 7 haftanın ödevini yapmıştır. 4 öğrenen de 6 haftanın ödevini yapmıştır. A1 seviyesi seçilirken ilk iki hafta öğrenenlerin dijital bir uygulamaya uyum sağlamalarındaki zorluk öngörülemediği olup ilk iki hafta için planlanan ödevler diğer haftalara eklenmiştir. Bu da öğrenenlerin ödev yükünü arttırmış ve hepsinin tüm ödevleri yapamamasına sebep olmuştur.

Çalışmada kontrol grubu da aynı ödevleri hazırlamış fakat geleneksel yöntemle kâğıt kalem kullanarak sorulara cevap vermiştir.

Dijital hikâye kullanarak sözcük öğretme uygulaması bittikten sonra deney ve kontrol gruplarına sözcük bilgisine yönelik son test soruları verilerek araştırma verileri toplanmıştır. Veri toplama işlemi için toplamda verilen süre bir saattir.

Çalışmanın ikinci aşamasında grubun çalışmaya dair görüşleri görüşme formları yoluyla toplanmıştır. Veri toplama işlemi için ayrılan süre 45 dakikadır.

4.4. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

4.1.1. Sözcük Bilgisi Ölçeği

Araştırmada öğrenenlerin deney öncesi ve deney sonrası sözcük bilgisini ölçmek için bir sözcük testi hazırlanmıştır. Öğrenenlere “Sözcük Bilgisi Testi” (Ek: 2) aracılığıyla 50 adet çoktan seçmeli soru sorulmuştur. Bu testin hazırlanmasında ve puanlanmasında Wesche ve Paribakht ‘ın geliştirdiği Ateş ve Sis’in Türkçeye uyarladığı “sözcük bilgisini değerlendirme ölçeği” kullanılmıştır.

4.1.2. Görüşme Formu

Araştırmanın ikinci aşamasında öğrenenlerin uygulamaya yönelik görüşlerini almak üzere araştırmacı tarafından 4 soruluk yarı yapılandırılmış bir görüşme formu (EK: 3) hazırlanmıştır. Formdaki sorulara verilen cevaplar görüşmecisi tarafından not alınmış ayrıca görüşme sırasında öğrenenlerin de onayı alınarak ses kaydı yapılmıştır. Formda aşağıdaki sorulara yer verilmiştir:

- i. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler dijital hikâye hazırlayarak nasıl sözcük öğrenir?
- ii. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumlu deneyimleri nasıldır?
- iii. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumsuz deneyimleri nasıldır?
- iv. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme sürecinde dijital hikâye oluşturmayı nasıl öğrendiniz?

4.5. VERİLERİN ANALİZİ

Deney ve kontrol gruplarının hedef sözcüklere yönelik sözcük testlerindeki soruları cevaplama durumları sözcük bilgisi değerlendirme ölçeğine göre puanlanmıştır.

Tablo 4.4. Sözcük bilgisini değerlendirme ölçeğindeki cevaplama seçeneklerinin ve anlamlarının puan değerleri

Cevaplama Seçenekleri (Öz-Bildirim)	Muhtemel Puanlar	Puanın Anlamı
a) Bu kelimeyi daha önceden gördüğümü hatırlamıyorum.	→ 1	Kelime hiç tanıdık değil.
b) Bu kelimeyi daha önce gördüm fakat ne anlama geldiğini bilmiyorum.	→ 2	Kelime tanıdık geliyor, ama anlamı bilinmiyor.
c) Bu kelimeyi daha önce gördüm, sanırım... anlamına gelmektedir (<i>Eş anlamlısı</i>).	→ 3	Kelime bir cümle içinde semantik uygunluk ile kullanılır.
d) Bu kelimeyi bir cümle içinde kullanabilirim.	→ 4	Kelime bir cümle içinde semantik uygunluk ve dilbilgisi açısından doğru biçimde kullanılır.

Wesche ve Paribakht 'an (1996) uyarlanmıştır

Tablo 4.4' e göre göre testten en düşük 50, en yüksek 250 puan alınmaktadır.

Tüm veriler bilgisayarda SPSS (statistical package for social sciences) for Windows 22 programına kaydedilerek analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ilk olarak hangi testlerin (parametrik/nonparametrik testler) uygulanacağına karar vermek için karşılanması gereken varsayımlar test edilmiştir. Dağılımın normalliğine karar vermek için Shapiro-Wilk, normal dağılımın diğer varsayımları olan basıklık ve çarpıklık değerlerinden yararlanılmıştır. Bağımlı iki grup karşılaştırmasında t-testi (Paired sample t-testi), bağımsız gruplarda bağımsız örneklem t testi (Independent sample t test) kullanılmıştır. Sayısal değişkenler arası ilişkiye Pearson korelasyon analizi ile

bakılmıştır. Elde edilen değerlerin anlamlı olup olmadığının yorumlanmasında 0.05 anlamlılık düzeyi ölçüt olarak kullanılmıştır.

Çalışma kapsamındaki verilerin normal dağılıp dağılmadığına yönelik yapılan analizin sonuçları şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 4.5. Veriler İçin Normallik Varsayımına İlişkin Bulgular

	Shapiro-Wilk			Çarpıklık	Basıklık
	İstatistik	sd	p		
Deney Ön test	0,84	20,00	0,00	0,80	-0,56
Deney Son test	0,95	20,00	0,41	-0,18	-1,12
Kontrol Ön test	0,73	20,00	0,00	0,51	1,31
Kontrol Son test	0,97	20,00	0,75	0,12	0,44
Son-ön test farkı	0,91	20,00	0,08	-0,27	-1,35

Verilerin normallik varsayımını uygunluğu Shapiro-Wilk testi ve basıklık çarpıklık katsayıları incelenerek değerlendirilmiştir. Shapiro-Wilk testlerinden elde edilen anlamlılık düzeyi 0,05'ten küçük olan verileri için basıklık ve çarpıklık değerleri $\pm 2,0$ arasında olmasında (George ve Mallery, 2010) değerlerin normal dağılım gösterdiği değerlendirilerek analizler parametrik testler ile gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın ikinci aşamasında öğrenenlerin dijital hikâye kullanımına yönelik görüşleri doğrultusunda elde edilen verilerin içerik analizi yapılarak soruların her birine katılımcıların verdiği cevaplardan elde edilen kod temalar belirlenmiştir.

4.6. YAYIN ETİĞİ KURULU KARARI

Yapılan çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlıklı 2. Bölümünde belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Araştırma kapsamında alınan Etik Kurul Onayı EK-9’ da yer almaktadır.

Kurul adı: Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Karar tarihi:13. 09. 2023

Belge sayı numarası : 27 / 03

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. BULGULAR

5.1. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN ARAŞTIRMA KAPSAMINDA SEÇİLEN KELİMELERİ UYGULAMA ÖNCESİ BİLME DÜZEYLERİNE YÖNELİK BULGULAR

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük bilgisine etkisinin ne olduğu probleminden hareketle kontrol grubunun ön test sözcük bilgisine ilişkin bulguları şu şekildedir:

Tablo 5.1. Kontrol Grubu Ön Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular

	Bu sözcüğü daha önce görmedim.		Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.	
	n	%	n	%
1- “Gazete” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
2- “Buluşmak” ne demektir?	16	80,00	4	20,00
3- “Sohbet etmek” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
4- “Fotoğraf çekmek” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
5- “Satranç” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
6- “Romantik” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
7- “Sahil” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
8- “Güneşlenmek” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
9- “Havuz” ne demektir?	17	85,00	3	15,00
10- “Konser” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
11- “Seyahat etmek” ne demektir?	17	85,00	3	15,00
12- “Dinlenmek” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
13- “Alışveriş merkezi” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
14- “Kredi kartı” ne demektir?	15	75,00	5	25,00
15- “Nakit” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
16- “Taksitli” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
17- “Pazarlık” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
18- “İndirim” ne demektir?	17	85,00	3	15,00
19- “Etek” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
20- “Şort” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
21- “Kemer” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
22- “Atkı” ne demektir?	16	80,00	4	20,00
23- “Kazak” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
24- “Kalın giysiler” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
25- “Terlik” ne demektir?	19	95,00	1	5,00

Tablo 5.2. Kontrol Grubu Ön Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular (Devam)

	Bu sözcüğü daha önce görmedim.		Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.	
	n	%	n	%
26- “Elbise” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
27- “Çalışkan” ne demektir?	17	85,00	3	15,00
28- “Eğlenceli” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
29- “Güzel” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
30- “Sinirli” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
31- “Dağınık” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
32- “Kibar” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
33- “Mahâlle” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
34- “Sokak” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
35- “Arkasında” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
36- “Yanında” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
37- “İlerisinde” ne demektir?	17	85,00	3	15,00
38- “Karşısında” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
39- “Başkent” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
40- “Kalabalık” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
41- “Şehir” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
42- “Meşhur” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
43- “Komşu” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
44- “Kuzey” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
45- “Nüfus” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
46- “Artmak” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
47- “Bitmek” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
48- “Değişmek” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
49- “Tedavi etmek” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
50- “Taşınmak” ne demektir?	19	95,00	1	5,00

Tablo 5.1 ve tablo 5.2 ye bakıldığında kontrol grubunun uygulama öncesi sözcük bilgisi bulgularına ulaşılmaktadır. Buna göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen kontrol grubundaki hiç kimse verilen sözcüğün anlamını yazamamış ve verilen sözcüğü cümle içinde kullanamamıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük bilgisine etkisinin ne olduğu probleminde hareketle deney grubunun ön test sözcük bilgisine ilişkin bulguları şu şekildedir:

Tablo 5.3. Deney Grubu Ön Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular

	Bu sözcüğü daha önce görmedim.		Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.	
	n	%	n	%
1- “Gazete” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
2- “Buluşmak” ne demektir?	18	90,00	2	10,00

3- “Sohbet etmek” ne demektir?	17	85,00	3	15,00
4- “Fotoğraf çekmek” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
5- “Satranç” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
6- “Romantik” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
7- “Sahil” ne demektir?	16	80,00	4	20,00
8- “Güneşlenmek” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
9- “Havuz” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
10- “Konser” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
11- “Seyahat etmek” ne demektir?	12	60,00	8	40,00
12- “Dinlenmek” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
13- “Alışveriş merkezi” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
14- “Kredi kartı” ne demektir?	9	45,00	11	55,00
15- “Nakit” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
16- “Taksitli” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
17- “Pazarlık” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
18- “İndirim” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
19- “Etek” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
20- “Şort” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
21- “Kemer” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
22- “Atkı” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
23- “Kazak” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
24- “Kalın giysiler” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
25- “Terlik” ne demektir?	18	90,00	2	10,00

Tablo 5.4. Deney Grubu Ön Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular (Devam)

	Bu sözcüğü daha önce görmedim.		Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.	
	n	%	n	%
26- “Elbise” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
27- “Çalışkan” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
28- “Eğlenceli” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
29- “Güzel” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
30- “Sinirli” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
31- “Dağınık” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
32- “Kibar” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
33- “Mahalle” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
34- “Sokak” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
35- “Arkasında” ne demektir?	15	75,00	5	25,00
36- “Yanında” ne demektir?	16	80,00	4	20,00
37- “İlerisinde” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
38- “Karşısında” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
39- “Başkent” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
40- “Kalabalık” ne demektir?	18	90,00	2	10,00
41- “Şehir” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
42- “Meşhur” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
43- “Komşu” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
44- “Kuzey” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
45- “Teyze” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
46- “Hala” ne demektir?	20	100,00	0	0,00
47- “Dayı” ne demektir?	17	85,00	3	15,00
48- “Amca” ne demektir?	19	95,00	1	5,00
49- “Dede” ne demektir?	17	85,00	3	15,00

50- "Abla" ne demektir?	17	85,00	3	15,00
-------------------------	----	-------	---	-------

Tablo 5.3 ve tablo 5.4 e bakıldığında deney grubunun uygulama öncesi sözcük bilgisi bulgularına ulaşılmaktadır. Buna göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen deney grubundaki hiç kimse verilen sözcüğün anlamını yazamamış ve verilen sözcüğü cümle içinde kullanamamıştır.

5.2. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN ARAŞTIRMA KAPSAMINDA SEÇİLEN KELİMELERİ UYGULAMA SONRASI ÖĞRENME DÜZEYLERİNE YÖNELİK BULGULAR

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük bilgisine etkisinin ne olduğu probleminde hareketle kontrol grubunun son test sözcük bilgisine ilişkin bulguları şu şekildedir:

Tablo 5.5. Kontrol Grubu Son Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular

	Bu sözcüğü daha önce görmedi m.		Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlamı geldiğini bilmiyorum m.		Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım		Bu sözcüğü biliyorum sıkı sıkı seçip anlamını yazmıştır		Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabiliyim	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1- "Gazete" ne demektir?	0	0	0	0	6	30	7	35	7	35
2- "Buluşmak" ne demektir?	0	0	0	0	8	40	6	30	6	30
3- "Sohbet etmek" ne demektir?	0	0	0	0	7	35	10	50	3	15
4- "Fotoğraf çekmek" ne demektir?	0	0	1	5	6	30	6	30	7	35
5- "Satranç" ne demektir?	0	0	0	0	7	35	9	45	4	20
6- "Romantik" ne demektir?	0	0	2	10	6	30	7	35	5	25
7- "Sahil" ne demektir?	0	0	3	15	2	10	12	60	3	15
8- "Güneşlenmek" ne demektir?	0	0	2	10	5	25	9	45	4	20
9- "Havuz" ne demektir?	0	0	2	10	5	25	13	65	0	0
10- "Konser" ne demektir?	3	15	1	5	6	30	6	30	4	20
11- "Seyahat etmek" ne demektir?	1	5	2	10	5	25	10	50	2	10
12- "Dinlenmek" ne demektir?	2	10	2	10	8	40	5	25	3	15
13- "Alışveriş merkezi" ne demektir?	0	0	3	15	6	30	9	45	2	10
14- "Kredi kartı" ne demektir?	0	0	2	10	13	65	3	15	2	10
15- "Nakit" ne demektir?	0	0	1	5	10	50	5	25	4	20
16- "Taksitli" ne demektir?	0	0	3	15	9	45	2	10	6	30
17- "Pazarlık" ne demektir?	0	0	1	5	8	40	6	30	5	25
18- "İndirim" ne demektir?	1	5	0	0	11	55	6	30	2	10
19- "Etek" ne demektir?	0	0	4	20	9	45	5	25	2	10
20- "Şort" ne demektir?	0	0	3	15	10	50	7	35	0	0
21- "Kemer" ne demektir?	0	0	2	10	7	35	9	45	2	10
22- "Atkı" ne demektir?	0	0	1	5	12	60	5	25	2	10
23- "Kazak" ne demektir?	0	0	1	5	10	50	6	30	3	15
24- "Kalın giysiler" ne demektir?	0	0	2	10	12	60	2	10	4	20

25- "Terlik" ne demektir?	0	0	4	20	11	55	3	15	2	10
---------------------------	---	---	---	----	----	----	---	----	---	----

Tablo 5.6. Kontrol Grubu Son Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular (Devam)

	Bu sözcüğü daha önce görmedim.		Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.		Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım		Bu sözcüğü biliyorum sıkkanı seçip anlamını yazmıştır		Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabiliyim	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
26- "Elbise" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	11	55,00	3	15,00	3	15,00
27- "Çalışkan" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	9	45,00	5	25,00	2	10,00
28- "Eğlenceli" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	9	45,00	5	25,00	4	20,00
29- "Güzel" ne demektir?	0	0,00	5	25,00	10	50,00	3	15,00	2	10,00
30- "Sinirli" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	11	55,00	6	30,00	2	10,00
31- "Dağınık" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	7	35,00	6	30,00	4	20,00
32- "Kibar" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	8	40,00	7	35,00	2	10,00
33- "Mahâlle" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	10	50,00	4	20,00	3	15,00
34- "Sokak" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	11	55,00	5	25,00	1	5,00
35- "Arkasında" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	9	45,00	5	25,00	3	15,00
36- "Yanında" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	9	45,00	5	25,00	2	10,00
37- "İlerisinde" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	8	40,00	6	30,00	2	10,00
38- "Karşısında" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	12	60,00	5	25,00	2	10,00
39- "Başkent" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	15	75,00	3	15,00	1	5,00
40- "Kalabalık" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	9	45,00	6	30,00	1	5,00
41- "Şehir" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	6	30,00	7	35,00	3	15,00
42- "Meşhur" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	8	40,00	7	35,00	2	10,00
43- "Komşu" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	10	50,00	6	30,00	2	10,00
44- "Kuzey" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	12	60,00	3	15,00	2	10,00
45- "Nüfus" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	10	50,00	5	25,00	2	10,00
46- "Artmak" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	10	50,00	6	30,00	1	5,00
47- "Bitmek" ne demektir?	0	0,00	6	30,00	8	40,00	5	25,00	1	5,00
48- "Değişmek" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	10	50,00	6	30,00	0	0,00
49- "Tedavi etmek" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	10	50,00	6	30,00	1	5,00
50- "Taşınmak" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	8	40,00	6	30,00	2	10,00

Tablo 5.5 ve 5.6'ya bakıldığında kontrol grubunun uygulama sonrası sözcük bilgisi bulgularına ulaşılmaktadır. Buna göre kontrol grubundaki Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin verilen sözcüklerin anlamlarını yazıp sözcükleri cümle içinde kullandıkları görülmektedir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük bilgisine etkisinin ne olduğu probleminden hareketle deney grubunun son test sözcük bilgisine ilişkin bulguları şu şekildedir:

Tablo 5.7. Deney Grubu Son Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular

	Bu sözcüğü daha önce görmedim.		Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.		Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım		Bu sözcüğü biliyorum şikkını seçip anlamını yazmıştır		Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1- "Gazete" ne demektir?	0	0,00	0	0,00	3	15,00	9	45,00	8	40,00
2- "Buluşmak" ne demektir?	0	0,00	0	0,00	5	25,00	6	30,00	9	45,00
3- "Sohbet etmek" ne demektir?	0	0,00	0	0,00	7	35,00	8	40,00	5	25,00
4- "Fotoğraf çekmek" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	4	20,00	5	25,00	10	50,00
5- "Satranç" ne demektir?	0	0,00	0	0,00	6	30,00	10	50,00	4	20,00
6- "Romantik" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	4	20,00	8	40,00	6	30,00
7- "Sahil" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	2	10,00	12	60,00	3	15,00
8- "Güneşlenmek" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	3	15,00	9	45,00	6	30,00
9- "Havuz" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	5	25,00	11	55,00	2	10,00
10- "Konser" ne demektir?	3	15,00	1	5,00	4	20,00	7	35,00	5	25,00
11- "Seyahat etmek" ne demektir?	1	5,00	2	10,00	5	25,00	10	50,00	2	10,00
12- "Dinlenmek" ne demektir?	2	10,00	2	10,00	6	30,00	5	25,00	5	25,00
13- "Alışveriş merkezi" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	5	25,00	10	50,00	3	15,00
14- "Kredi kartı" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	9	45,00	4	20,00	5	25,00
15- "Nakit" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	9	45,00	5	25,00	5	25,00
16- "Taksitli" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	6	30,00	3	15,00	8	40,00
17- "Pazarlık" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	8	40,00	6	30,00	5	25,00
18- "İndirim" ne demektir?	1	5,00	0	0,00	7	35,00	8	40,00	4	20,00
19- "Etek" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	8	40,00	7	35,00	2	10,00
20- "Şort" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	8	40,00	9	45,00	0	0,00
21- "Kemer" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	5	25,00	11	55,00	3	15,00
22- "Atkı" ne demektir?	0	0,00	0	0,00	8	40,00	8	40,00	4	20,00
23- "Kazak" ne demektir?	0	0,00	0	0,00	8	40,00	9	45,00	3	15,00
24- "Kalın giysiler" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	9	45,00	5	25,00	4	20,00
25- "Terlik" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	10	50,00	3	15,00	3	15,00

Tablo 5.8. Deney Grubu Son Test Sözcük Bilgisi Maddelerine İlişkin Bulgular (Devam)

	Bu sözcüğü daha önce görmedim.		Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.		Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım		Bu sözcüğü biliyorum şikkını seçip anlamını yazmıştır		Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
26- "Elbise" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	10	50,00	4	20,00	3	15,00
27- "Çalışkan" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	7	35,00	6	30,00	3	15,00
28- "Eğlenceli" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	8	40,00	6	30,00	4	20,00

29- "Güzel" ne demektir?	0	0,00	5	25,00	9	45,00	3	15,00	3	15,00
30- "Sinirli" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	8	40,00	7	35,00	3	15,00
31- "Dağınk" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	7	35,00	7	35,00	4	20,00
32- "Kibar" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	5	25,00	8	40,00	4	20,00
33- "Mahalle" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	8	40,00	9	45,00	1	5,00
34- "Sokak" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	9	45,00	6	30,00	2	10,00
35- "Arkasında" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	7	35,00	7	35,00	5	25,00
36- "Yanında" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	4	20,00	8	40,00	4	20,00
37- "İlerisinde" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	6	30,00	7	35,00	4	20,00
38- "Karşısında" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	4	20,00	11	55,00	4	20,00
39- "Başkent" ne demektir?	0	0,00	2	10,00	9	45,00	7	35,00	2	10,00
40- "Kalabalık" ne demektir?	0	0,00	4	20,00	6	30,00	9	45,00	1	5,00
41- "Şehir" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	5	25,00	6	30,00	6	30,00
42- "Meşhur" ne demektir?	0	0,00	0	0,00	9	45,00	9	45,00	2	10,00
43- "Komşu" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	9	45,00	8	40,00	2	10,00
44- "Kuzey" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	9	45,00	7	35,00	3	15,00
45- "Teyze" ne demektir?	0	0,00	1	5,00	10	50,00	6	30,00	3	15,00
46- "Hâla" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	8	40,00	6	30,00	3	15,00
47- "Dayı" ne demektir?	0	0,00	5	25,00	6	30,00	8	40,00	1	5,00
48- "Amca" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	8	40,00	7	35,00	2	10,00
49- "Dede" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	7	35,00	8	40,00	2	10,00
50- "Abla" ne demektir?	0	0,00	3	15,00	6	30,00	9	45,00	2	10,00

Tablo 5.7 ve tablo 5.8 e bakıldığında deney grubunun uygulama sonrası sözcük bilgisi bulgularına ulaşılmaktadır. Buna göre deney grubundaki Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin verilen sözcüklerin anlamlarını yazıp sözcükleri cümle içinde kullandıkları görülmektedir.

5.3. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN ARAŞTIRMA KAPSAMINDA SEÇİLEN KELİMELERİ UYGULAMA ÖNCESİ VE SONRASI BİLME DÜZEYLERİNE YÖNELİK BULGULAR

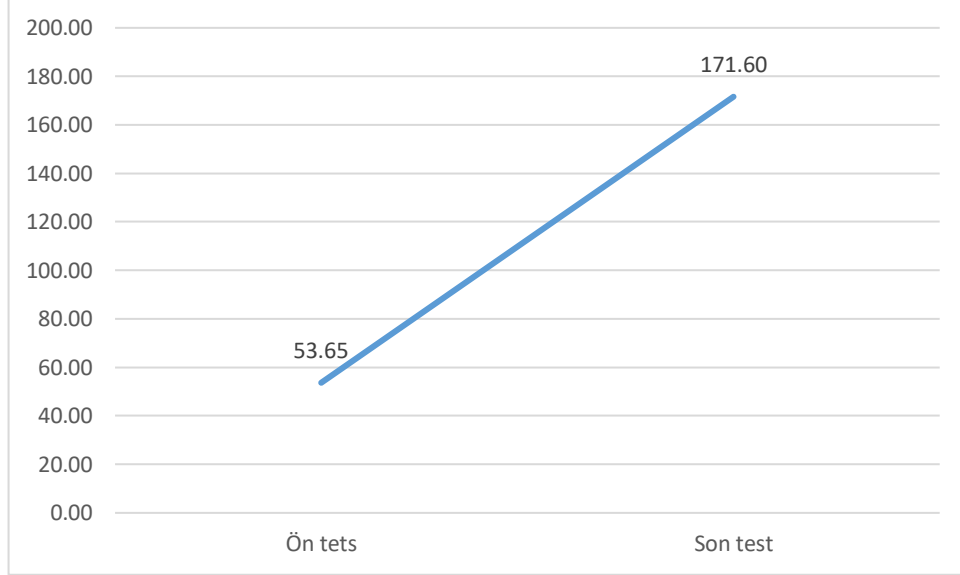
Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük bilgisine etkisinin ne olduğu probleminden hareketle kontrol grubunda bulunan öğrenenlerin ön- son test puanları arasındaki farkın anlamlı bir fark olup olmadığını ölçmek için Bağımlı Örneklem t testi uygulanmıştır. Analiz sonucu şu şekildedir:

Tablo 5.9. Kontrol Grubu Sözcük Bilgisi Ön ve Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular

	n	$\bar{X} \pm Ss$	t	sd	p
Ön test	20	53,65±5,29	-40,53	19	0,01
Son test	20	171,60±13,44			

t:Bağımlı örneklem t testi

Kontrol grubu sözcük bilgisi ön ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($t_{19}=-40,53;p<0,05$). Ortalama değerlere bakıldığında son test puanlarının ($171,60\pm13,44$) ön test puanlarından ($53,65\pm5,29$) daha yüksek olduğu saptanmıştır

Şekil 5.1. Kontrol Grubu Ön ve Son Test Değerlerine İlişkin Dağılım Grafiği

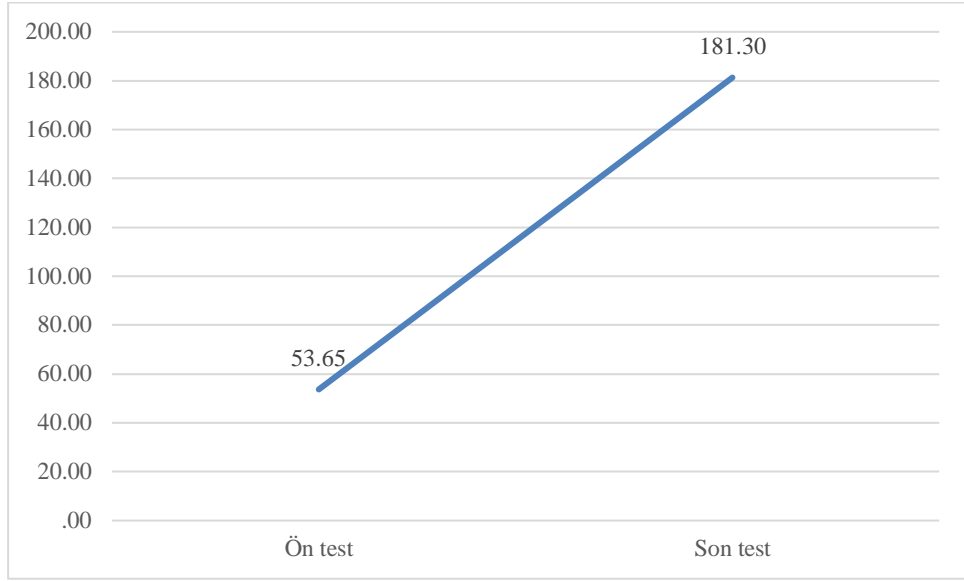
Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük bilgisine etkisinin ne olduğu probleminden hareketle deney grubunda bulunan öğrenenlerin ön- son test puanları arasındaki farkın anlamlı bir fark olup olmadığını ölçmek için Bağımlı Örneklem t testi uygulanmıştır. Analiz sonucu şu şekildedir:

Tablo 5.10. Deney Grubu Sözcük Bilgisi Ön ve Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular

“	n	$\bar{X}\pm Ss$	t	sd	p
Ön test	20	53,65±3,91	-34,90	19	0,01
Son test	20	181,30±18,47			

t:Bağımlı örneklem t testi

Sözcük bilgisi ön ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($t_{19}=-34,90;p<0,05$). Ortalama değerlere bakıldığında son test puanlarının ($181,30\pm18,47$) ön test puanlarından ($53,65\pm3,91$) daha yüksek olduğu saptanmıştır. Diğer bir anlatım ile uygulanan eğitimin sözcük bilgisini artırmakta etkili olduğu söylenebilir.

Şekil 5. 2. Ön ve Son Test Değerlerine İlişkin Dağılım Grafiği

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımının sözcük bilgisine etkisinin ne olduğu probleminden hareketle deney ve kontrol grubunda bulunan öğrenenlerin ön- son test puanları arasındaki farkın anlamlı bir fark olup olmadığını ölçmek için Bağımsız Örneklem t testi uygulanmıştır. Analiz sonucu şu şekildedir:

Tablo 5.11. Sözcük Bilgisi Ön ve Son Test Puanlarının Deney-Kontrol Grupları Arasında Karşılaştırılmasına Yönelik Bulgular

	n	$\bar{X} \pm Ss$	t	sd	p
Kontrol grubu Ön test	20,00	53,65±5,29	0,40	38,00	0,92
Deney grubu Ön test	20,00	53,65±3,91			
Kontrol grubu Son test	20,00	171,60±13,44	-1,90	38,00	0,07
Deney grubu Son test	20,00	181,30±18,47			

t:Bağımsız örneklem t test

Tablo 5.11 e göre elde edilen bulgulara göre ön test puanlarının fark göstermemesi her iki grubun bilgi bakımından homojen dağıldığını göstermektedir. Son test puanlarına bakıldığında ise dijital hikâye yazan öğrenenler sözcük testinde daha başarılı olmuştur. Bununla birlikte deney ve kontrol grubunun son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür.

5.4. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN DİJİTAL HİKÂYE KULLANIMI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNE YÖNELİK BULGULAR

Bu bölümde öğrenenlerin dijital hikâye kullanımını hakkındaki görüşlerine yönelik bulgulara yer verilecektir. Araştırmanın “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler dijital hikâye hazırlayarak nasıl sözcük öğrenir?” şeklindeki birinci sorusuna yönelik yapılan görüşmelerde en çok üzerinde durulan noktalar belirlenerek kodlar bu kodlardan yola çıkılarak temalara ulaşılmıştır. Oluşturulan kodlar şu şekilde bir tablo ile gösterilebilir:

Tablo 5.12. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler dijital hikâye hazırlayarak nasıl sözcük öğrenir? Sorusuna İlişkin Öğrenen Görüşleri

Kodlar	Katılımcılar
Görerek	Ö1, Ö5, Ö7, Ö12, Ö13
Yazarak	Ö2
Okuyarak	Ö1
Konuşarak	Ö8, Ö11

Tablo 5.12 incelendiğinde “öğrenme” teması altında *görerek*, *yazarak*, *okuyarak*, *konuşarak* kodları yer almıştır.

Öğrenenler dijital hikâye hazırlarken görerek, yazarak, okuyarak ve konuşarak sözcük öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Bazı öğrenenler hem görerek hem okuyarak sözcük öğrendiğini ifade etmiştir.

Araştırmanın “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumlu deneyimleri nasıldır?” şeklindeki ikinci sorusuna yönelik yapılan görüşmelerde en çok üzerinde durulan noktalar belirlenerek kodlar bu kodlardan yola çıkılarak temalara ulaşılmıştır. Oluşturulan kodlar şu şekilde bir tablo ile gösterilebilir:

Tablo 5.13. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumlu deneyimleri nasıldır? Sorusuna Yönelik Öğrenen Görüşleri

Kodlar	Katılımcılar
Eğlenme	Ö2, Ö6, Ö16, Ö17
Derse ilgi	Ö1
İlginç Deneyim	Ö7, Ö8
Mutluluk	Ö15
Kalıcı öğrenme	Ö5

Tablo 5.13 incelendiğinde “duyuşsal” tema etrafında *eğlenme, mutluluk, ilginç deneyim* kodlarına ulaşılırken “bilişsel” tema etrafında *derse ilgi, kalıcı öğrenme* kodlarına ulaşılmıştır.

Öğrenenler dijital hikâye hazırlarken eğlendiklerini, derse karşı ilgilerinin arttığını, ilginç deneyim yaşarken kalıcı öğrenme sağladıklarını vurgulamışlardır. Öğrenenlerden Ö15 düşüncelerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“ *Derste arkadaşlarımın hazırladığı ödevleri izlemek, onların fotoğraflarını görmek çok güzel mutlu oluyorum. Ayrıca Ö2’ nin ödevleri genellikle çok farklı. Ö19 hazırladığı hikâyeyi okurken sesi anne gibi.* ”

Araştırmanın “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumsuz deneyimleri nasıldır?” şeklindeki üçüncü sorusuna yönelik yapılan görüşmelerde en çok üzerinde durulan noktalar belirlenerek kodlar bu kodlardan yola çıkılarak temalara ulaşılmıştır. Oluşturulan kodlar şu şekilde bir tablo ile gösterilebilir:

Tablo 5.14. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumsuz deneyimleri nasıldır?” Sorusuna İlişkin Öğrenen Görüşleri

Kodlar	Katılımcılar
Hazırlama Süresi	Ö5, Ö6
Çok Sayıda Hazırlamak	Ö18

Tablo 5.14 incelendiğinde “gelenekselden farklılık” teması etrafında *hazırlama süresi ve çok sayıda hazırlamak* adlı kodlara ulaşılmıştır.

Öğrenenler dijital hikâye hazırlama süresine ve oluşturulan dijital hikâyelerin çokluğuna dikkat çekmektedir. Öğrenenlerden Ö5 düşüncelerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

“*Sabah erkenden akşama kadar sadece bir dijital hikâyeye hazırladım. Çok vakit aldı. Ben yaşlıyım.*”

Araştırmanın “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme sürecinde dijital hikâye oluşturmayı nasıl öğrendiniz?” şeklindeki son sorusuna yönelik yapılan görüşmelerde en çok üzerinde durulan noktalar belirlenerek kodlar bu kodlardan yola çıkılarak temalara ulaşılmıştır. Oluşturulan kodlar şu şekilde bir tablo ile gösterilebilir:

Tablo 5.15. “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme sürecinde dijital hikâye oluşturmayı nasıl öğrendiniz?” Sorusuna Yönelik Öğrenen Görüşleri

Kodlar	Katılımcılar
Öğreticiyi izleyerek	Ö2, Ö3, Ö8
Arkadaşıma sorarak	Ö11
Eşime sorarak	Ö6
Kendim	Ö1, Ö6

Tablo 5.15 incelendiğinde “öğrenme kaynağı” adlı tema etrafında *öğreticiyi izleyerek, arkadaşına sorarak, eşine sorarak ve kendim* adlı kodlara ulaşılmıştır.

Öğrenenler dijital hikâye kullanmayı genellikle öğreticiyi izleyerek öğrenmişlerdir. Ö1 ve Ö6 ise deneme yapılma yoluyla uygulamayı kendileri öğrendiklerini ifade etmiştir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisi araştırılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlara göre dijital hikâye yazan öğrenenler son testte daha başarılı olmuştur. Bununla birlikte deney ve kontrol grubunun son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Buna ek olarak dijital hikâye yazan öğrenenlerin görüşleri incelendiğinde araştırma sonunda öğrenenlerin dijital hikâyelerle sözcükleri görerek, konuşarak, okuyarak ve yazarak öğrendikleri; öğrenme sürecinde dile karşı ilgilerinin arttığı, mutlu oldukları, eğlendikleri ve kalıcı öğrenme sağladıkları ortaya çıkmıştır.

Alanyazın incelendiğinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ve Türkçe öğretimi alanında teknoloji kullanımının etkili olduğunu gösteren çalışmalar görülmektedir. Bunlardan biri Çangal'ın (2020) sosyal medya bağlamında yaptığı çalışmadır. Karma yöntemle gerçekleştirilen çalışmada sosyal medya araçlarının öğrenenlerin dil becerilerini ve söz varlığını geliştirdiği, Türkçeyi yabancı ve ikinci dil olarak öğrenenlerin yazma becerilerini ve yazma öz yeterliliklerini olumlu yönde etkilediği buna ek olarak öğrenenlerin süreçte kendilerini rahat hissettikleri ve yanlış yapmaktan korkmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Teknolojinin sözcük öğretimi üzerine etkisinin incelendiği bir diğer çalışma Tıraşoğlu'nun (2019) çalışmasıdır. Bu çalışmada *kahoot* uygulamasının öğrenenlerin söz varlığına olumlu etki yaptığı görülmektedir. Fakat bu gelişim, yeterli düzeyde olmadığı için grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Bunun yanı sıra öğrenenler Kahoot'la yapılan kelime öğretiminden zevk almışlardır. Öğrenenler Kahoot'un eğlence ve rekabet unsurlarını bünyesinde barındıran bir oyun olduğunu bildirmişlerdir.

Baki (2015) çalışmasında dijital öykülerin, mevcut ders programındaki yazma etkinliklerine göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşmış. Buna ek olarak öğrenenler dijital öykü oluşturma sürecinin zevkli ve eğlenceli olduğunu belirtmişlerdir.

Hasekioğlu (2009) çalışmasında Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sözcük öğretim teknikleri konusunda farkındalık kazandırmayı amaçlamıştır. Sözcük

öğretiminin nasıl yapılacağına dair bilgiler sunmuş; bu bilgiler doğrultusunda yapılabilecek sözcük öğretim etkinliklerine yer vermiştir.

Tabak (2017) Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımının öğrenenlerin ilgi ve dikkatini metne çektiği, zengin bir öğrenme ortamı oluşturduğu ve hatırlamayı kolaylaştırdığını tespit edilmiştir.

Aydın (2019) Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenenlerin yaratıcı yazma becerilerinin gelişmesinde dijital hikâye anlatımının etkisini incelemektedir. Araştırma sonucunda dijital hikâye anlatımıyla işlenen yazma derslerinin mevcut programla işlenen yazma derslerine göre daha etkili olduğu sonucunu çıkarmıştır.

Kaynar'ın (2019) "Web 2.0 Araçlarının Yabancı Dil Öğretiminde Kullanımı" adlı yüksek lisans çalışmasında nitel araştırma yöntemi kullanılmış çalışma sonucunda ikinci yabancı dil öğretiminde Web 2.0 araçlarının zengin içerik sunması, öğrencilerin ilgisini çekmek ve motivasyonlarını arttırmak açısından önemli faydalar sunduğu görülmüştür.

Yukarıda belirtilen çalışmalar incelendiğinde "Dijital Hikâye Kullanımın Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Bilgisine Etkisi" adlı çalışmanın sonuçları ile Tıraşoğlu'nun (2019)'un çalışması paralellik göstermektedir. Çünkü ikisinde de kontrol grubunun puanı artsa da gruplar arasında anlamlı bir fark oluşmamıştır. Buna ek olarak iki çalışmanın nitel verileri de benzerlik göstermektedir. Her ikisinde de öğrenenler uygulama sırasında eğlendiklerini, mutlu olduklarını ifade etmişlerdir. Öte yandan sosyal medyanın yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin söz varlığını geliştirmesi ve öğrenenlerin süreçte mutlu oldukları sonucuna ulaşması bakımından Çangal (2020)'nin çalışmasıyla da paralellik olduğu söylenebilir.

Kaynar (2019), Tabak (2017) ve Baki'nin (2015) çalışmaları ise nitel sonuçları bağlamında öğrenenlerin dijital hikâye kullanırken derse olan ilgilerinin artması, eğlenmeleri, mutlu olmaları, bilgileri daha kolay hatırlamaları bakımından "Dijital Hikâye Kullanımın Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Bilgisine Etkisi" adlı çalışma ile paralellik göstermektedir.

Aydın'ın (2019) çalışması sözcük öğretimi üzerine olmasa da dijital hikâye kullanımının yabancı dil olarak Türkçe dersine katkı sağlaması bakımından "Dijital

Hikâye Kullanımının Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Bilgisine Etkisi” adlı çalışma ile paralellik göstermektedir. Hasekioğlu (2009) ise çalışmasında sözcük öğretimi etkinliklerine yer verirken uygulama yapmaması bakımından “Dijital Hikâye Kullanımının Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Bilgisine Etkisi” adlı çalışmadan ayrılmaktadır.

SONUÇ

Yapılan bu çalışma iki aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisinin ne olduğu araştırılmıştır. İkinci aşamada ise dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisine etkisinin nasıl olduğu araştırılmıştır.

Yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlar bu bölümde sunulacaktır.

5.1.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Araştırma Kapsamında Seçilen Sözcükleri Uygulama Öncesi Bilme Düzeylerine Yönelik Sonuçlar

Bu bölümde seçilen sözcükleri bilmeye yönelik ön testin sonuçları değerlendirilmiştir.

Öğrenenler uygulama öncesi hiçbir sözcüğün anlamını yazmamış ve cümle kurmamıştır. Öğrenenlerin testi yanıtlamakta güçlük çektiği görülmektedir. A1 seviyesine yeni başlayan öğrenenlerin seçilen sözcüklerin anlamlarını bilmediği çalışma sonuçlarında görülmektedir. Bu durum anlamı bilinmeyen sözcüklerle anlamlı ve kurallı cümle kurulamayacağını da desteklemektedir. Deney grubu öğrenenleri %40 oranında “seyahat etmek” sözcüğünü gördüğünü ifade etmiştir. Bu sonucun sözcüğün Arapça olmasından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. “Kredi kartı” sözcüğünde ise bu oran %55’tir. Bu sonucun sözcüğün İngilizcedeki karşılığı sebebiyle olabileceğine inanılmaktadır.

5.1.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Araştırma Kapsamında Seçilen Sözcükleri Uygulama Sonrası Öğrenme Düzeylerine Yönelik Sonuçlar

Bu bölümde seçilen sözcüklerin öğrenme düzeylerine yönelik son testin sonuçları değerlendirilmiştir.

Deney grubunda anlamlı ve kurallı cümle yazılamayan sözcük yoktur. Kontrol grubu ise “havuz, değişmek, şort” kelimeleriyle anlamlı ve kurallı cümle yazamamıştır. Deney grubundaki %30 oranında öğrenen “şehir” sözcüğüyle tam puan olarak doğru cümle yazmıştır. Bununla beraber “kemer, havuz, karşısında, kibar” sözcüklerinin %55 oranında anlamı doğru yazılmıştır. “İndirim, konser, seyahat etmek” sözcükleri dışında daha önce görülmeyen bir sözcük yoktur. Bu durum öğrenenlerin A1 seviyesi süresince sözcüklerle karşılaştıkları ama anlamlarını hatırlamadıklarını göstermektedir. Öğrenenlerin sözcük testini yanıtlamakta güçlük çekmediği toplanan veriler ışığında açıkça görülmektedir. Seçilen sözcüklerin A1 seviyesi öğrenenleri için uygun olduğu ve dijital hikâye kullanımının sözcük öğrenimini olumlu etkilediği çalışma sonuçlarında görülmektedir.

5.1.3. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Araştırma Kapsamında Seçilen Sözcükleri Uygulama Öncesi ve Sonrası Bilme Düzeylerine Yönelik Sonuçlar

Kontrol grubunun ortalama değerlerine bakıldığında uygulama sonrası puanlarının (171,60±13,44) uygulama öncesi puanlarından (53,65±5,29) daha yüksek olduğu saptanmıştır. Diğer bir anlatım ile uygulanan eğitimin kelime bilgisini artırmakta etkili olduğu söylenebilir.

Kontrol grubunun uygulama öncesi ve uygulama sonrası puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($t_{19}=-40,53;p<0,05$).

Deney grubunun ortalama değerlerine bakıldığında uygulama sonrası puanlarının (181,30±18,47) uygulama öncesi puanlarından (53,65±3,91) daha yüksek olduğu saptanmıştır. Diğer bir anlatım ile uygulanan eğitimin sözcük bilgisini artırmakta etkili olduğu söylenebilir.

Deney grubunun uygulama öncesi ve uygulama sonrası puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($t_{19}=-34,90;p<0,05$). Bu bağlamda dijital hikâye kullanımının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük bilgisini arttırmada etkili olduğu görülmektedir.

Test sonuçlarının gruplar arasında oluşturduğu farklılıklara yönelik sonuçlar değerlendirildiğinde ön test puanlarının fark göstermemesi her iki grubun bilgi bakımından homojen dağıldığını göstermektedir. Son test puanlarına bakıldığında ise dijital hikâye yazan öğrenenler sözcük testinde daha başarılı olmuştur. Bununla birlikte deney ve kontrol grubunun son test puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür.

5.1.4. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Dijital Hikâye Kullanımı Hakkındaki Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Araştırma kapsamında dijital hikâye kullanımı hakkında öğrenen görüşlerine yönelik sonuçlar değerlendirildiğinde;

Görüşme sonrası elde edilen veriler neticesinde öğrenenler dijital hikâyelerle sözcükleri görerek, konuşarak, yazarak, okuyarak öğrendiklerini; süreçte mutlu olduklarını, eğlendiklerini, dile karşı ilgilerinin arttığını, kalıcı bir şekilde öğrendiklerini; deneyimleri boyunca dijital hikâye hazırlama süresinin uzun olduğunu ve çok sayıda hikâye oluşturduklarını; dijital hikâye oluşturmayı öğreticiden, arkadaşlarından, eşlerinden ya da deneme yanılma yoluyla kendileri öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Bu duruma göre öğrenenlerin uygulamaya yönelik görüşlerinin çoğunlukla olumlu olduğu söylenebilir.

ÖNERİLER

Çalışma sonucunda elde edilen verilerin analizi ile ortaya çıkan sonuçlar incelendiğinde daha sonra yapılacak çalışmalara katkı sunmak amacıyla şu hususlar önerilmektedir:

- Bu çalışma A1 düzeyinde yapılmıştır, farklı düzeylerde çalışmalar yapılabilir.
- Bu çalışma belirli sözcükler üzerine tema oluşturularak yapılmıştır, farklı sözcük grupları ya da kalıp ifadelerle yönelik çalışılabilir.
- Bu çalışma sözcük öğretimine yöneliktir. Farklı becerilere yönelik çalışmalar hazırlanabilir.
- Yapılan çalışmalar iki gruplu şekilde planlanıp dijital hikâyelerle geleneksel öğrenim koşulları arasında fark olup olmadığı başka çalışmalarda incelenebilir.
- Sözcük öğrenimi oranlarında yaşa, ana dile göre anlamlı farklılıkların olup olmadığı başka çalışmalarda incelenebilir.
- Yapılan çalışmada öğrenenler soruları “görmedim”, “biliyorum” şeklinde cevaplayıp boşlukları doldurmuştur. Çoktan seçmeli, doğru yanlış gibi ölçme araçları kullanılabilir.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için dijital platformlar oluşturulabilir.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için dijital materyaller oluşturulmasına destek verilebilir.

KAYNAKÇA

- Açık Önkaş, N.** (2010). Türkçe Eğitiminde Teknoloji Kullanımı ve Kalıcı Öğrenme. *Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi*, 1/2, 803-816.
- Aksan, Doğan,** (1988) "Ortak Dilin Sözvarlığındaki Yeni Gelişmeler ve Etkenler" II. Dilbilim Sempozyumu, Anadolu Üniversitesi.
- Aslan, S.** (2014). *Bilgisayar destekli öğretimin fen bilgisi öğretici adaylarının tutum ve akademik başarılarına etkisi.* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Ateş, A., & SİS, N.** (2016). İkinci Dil Olarak Türkçe Öğretimi İçin Sözcük Bilgisi Ölçeği Uyarlaması. *Electronic Turkish Studies*, 11(19).
- Aydın, E.** (2019). *Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dijital Hikâye Anlatımının Yaratıcı Yazma Becerisine Etkisi.* (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Baki, Y.** (2015). *Dijital öykülerin altıncı sınıf öğrenenlerinin yazma sürecine etkisi.* (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Barrett, H.** (2009). *Creating your digital story: a sequence of activities how to create simple digital stories.* Web: <http://electronicportfolios.org/digistory/howto.html> adresinden erişilmiştir.
- Baş, B., & Yıldırım, T.** (2018). Yabancılara Türkçe öğretiminde teknoloji entegrasyonu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*. 6 (3), 827-839
- Beck, I., & McKeown, M.** (1991). Conditions of vocabulary acquisition.
- Bekar, N. C.** (2019). *Yabancı dil öğretiminde dijital öykü anlatımının çocuk öğrenenlerin motivasyonları, sözcük öğrenimi ve sözcükleri akılda tutma üzerine etkileri.* Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Brenner, K.** (2014). Digital stories: A 21st-century communication tool for the English language classroom. *English Teaching Forum*, 52(1), 22-29.
- Budak, Y.** (2000). Sözcük öğretimi ve sözlüğün işlevi, *Dil Dergisi*, 92, 19-26.
- Büyüköztürk, Ş.** (2001). *DeneySEL Desenler.* Ankara:PegemA Yayıncılık
- Creswell, J.W, Plano Clark, V.L.** (2014). *Karma yöntem araştırmaları.* (Çev. Y. Dede, S.B. Demir), Ankara : Anı Yayıncılık.

- Çangal, Ö.** (2020). *Yabancılara Türkçe öğretiminde sosyal medya kullanımının yazma becerisine etkisi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara
- Çeliköz, N.** (1998). Eğitimde çoklu ortam. *The New Multimedia*, 30(4), 193.
- Demirel, Ö.** (2011). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirer, V.** (2013). *İlköğretimde E- öyküleme kullanımı ve etkileri*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Eroglu, A.** (2020). *Ortaokul 7. Sınıf Türkçe dersinde dijital hikâye anlatımının kullanılması*. (Doktora tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Gabel, D.** (2011). Down to earth digital storytelling. *Library Media Connection*, 30(1), 24-27. Retrieved from ERIC database. (EJ959975)
- Genç-Ersoy, B. ve Ersoy, M.** (2021). Teknoloji destekli Türkçe öğretimi üzerine yayımlanan makalelerin içerik analizi: ULAKBİM-TR Dizin örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(3), 810-829.
- George, D., & Mallery, M.** (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 update (10a ed.)* Boston: Pearson
- Göçen, G.** (2016). *Yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatımlardaki söz varlığı*. (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Göçen, G. & İleri, A.** (2022). Yabancı öğrenenler için Türkçe çalışma kitaplarındaki söz varlığı unsurları. *Journal of Sustainable Education Studies*, ÖZEL SAYI 1 (Ö1), 226-246 .
- Gökben Turgut, T. K.** (2015). Bilgisayar destekli hikâye anlatımı yöntemi: Alanyazın araştırması. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 97-121.
- Göker, M., & İnce, B** (2019). Web 2.0 araçlarının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı ve akademik başarıya etkisi. *Turkophone*, 6(1), 12-22.
- Gültekin, İ., Kalfa, M., Mete, F., & Atabey, İ.** (2020). *Yedi İklim Türkçe A1*. Ankara.
- Gündüz, N.** *Dijital öykü yazarlığının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Güneş, F.** (2016). Eğitimde kalem ve tuşlarla yazma tartışmaları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19-33.

Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2018). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Greene, Jc, Caracelli, VJ ve Graham, WF. (1989). Karma yöntem değerlendirme tasarımları için kavramsal bir çerçeveye doğru. *Eğitimsel değerlendirme ve politika analizi*, 11(3), 255-274.

Hasan, M. ve Hoon, T. B. (2013). Podcast applications in language learning: A review of recent studies. *English Language Teaching*, 6(2), 128-135.

Hasekioğlu, I. (2009). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sözcük bilgisi öğretimi- Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe I serisinde sözcük öğretiminin değerlendirilmesi ve sözcük öğretimi için uygulama örnekleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ilgar, M. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde e-öğrenme yoluyla sözcük öğretimi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İlter, İ. (2015). Sosyal bilgilerde sözcük hazinesinin geliştirilmesinde Frayer modelinin etkisinin incelenmesi. *Elementary Education Online*, 14(3), 1106-1129.

İnceelli, A. (2005). Dijital hikâye anlatımının bileşenleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4(3), 142.

İşçan, A. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin sorunlarına ilişkin bir değerlendirme. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 5(1), 119-138.

Jakes, D.S., ve Brennan, J. (2005). *Capturing stories, capturing lives: an introduction to digital storytelling*. Web: http://www.jakesonline.org/dst_techforum.pdf adresinden erişilmiştir.

Kahraman, Ö. (2013). *Dijital hikâyecilik metoduyla hazırlanan öğretim materyallerinin öğrenme döngüsü giriş aşamasında kullanılmasının fizik dersi başarısı ve motivasyonu üzerine etkisi*. (Doktora tezi). Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Karacaoğlu, H. (2018). *Dijital hikâyelerin Türkçe değerler eğitimine yönelik etkisinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.

Karadağ, Ö. (2013). *Kelime öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.

Karagöl, E. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde ikinci/yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarına yönelik öğretici görüşleri. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 6(2), 121-159.

Karakoyun, F.(2014). *Çevrimiçi ortamda oluşturulan dijital öyküleme etkinliklerine ilişkin öğretici adayları ve ilköğretim öğrenenlerinin görüşlerinin incelenmesi.* (Doktora Tezi). YÖK Tez Merkezi veri tabanından erişildi (Tez No: 361705).

Karalök, F. S. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dijital öykü kullanımının okuma motivasyonuna etkisi.* (Yüksek lisans tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

Karataş, Z. (2015). Sosyal bilim araştırmalarında paradigma değişimi. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62-80.

Karataş, Z. (2017). Sosyal bilim araştırmalarında paradigma değişimi: Nitel Yaklaşımın Yükselişi. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 68-86.

Karatay, H. (2007). *Kelime öğretimi.* Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27(1), 141-153.

Kaynar, T. (2019). *Web 2.0 araçlarının yabancı dil öğretiminde kullanımı.* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Koçkaya, Y. G. (2014). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerine klasik yöntemlerle verilmeye çalışılan kelime öğretimi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Lambert, J. (2010). *Digital storytelling cookbook.* Berkeley: Digital Diner Press. ISBN: 978-0-9726440-1-3

Meadows, D. (2003). Digital storytelling: Research-based practice in new media. *Visual Communication*, 189-193.

Memiş, M. R. (2018). Sözcük hazinesi ve yabancı dilde sözcük öğretimi üzerine.. *Turkish Studies*, 13, 19.

Nation, I. (1990). *Teaching and learning vocabulary.* New York: Newbury House.

Özbay, M., Büyükkız, K., & Uyar, Y. (2011). İlköğretim yedinci sınıf öğrenenlerinin yazılı anlatımlarındaki sözcük hazineleri üzerine bir inceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(5), 149-173.

Özçelik, D. A. (1998). *Ölçme ve değerlendirme.* Ankara: ÖSYM yayınları

Ozen, N. (2020). *Dijital hikâye oluşturmanın ortaokul 7. sınıf öğrenenlerinin yaratıcı düşünme becerisine katkısı.* (Doktora tezi).Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uşak.

Özer, M. (2016). *Dijital hikâye anlatımının sözcük öğrenme ve akılda tutmadaki rolü: Harran Üniversitesi'nde bir durum çalışması*. (Yüksek lisans tezi). Çağ Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Pilav, S. (2008). *Üniversite birinci sınıf öğrenenlerinin söz varlığı üzerine bir araştırma*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Robin, B. R. (2006). The educational uses of digital storytelling. in society for information. *Technology & Teacher Education International Conference*. Web: <http://digitalstorytelling.coe.uh.edu/articles/Educ-Uses-DS.pdf> adresinden erişilmiştir.

Robin, B. R. (2008). Digital storytelling: a powerful technology tool for the 21st century classroom. *Theory Into Practice*, 47, 220-228.

Sadik, A. (2008). Digital storytelling: a meaningful technology-integrated approach for engaged student learning. *Educational Technology Research and Development*, 56(4), 487-506.

Saussure De, F.(1998). *Genel dilbilim dersleri*. (Çev.: Berke Vardar), İstanbul: Multilingual.

Sever, T. (2014). *Dijital Öykücülüğün Öğrenenlerin Motivasyon Düzeyleri Üzerine Etkisine Dair Bir Araştırma*. (Yüksek lisans tezi). Çanakkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Somyürek, S. (2014). Öğrenme sürecinde z kuşağının dikkatini çekme : Arttırılmış gerçeklik. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 4(1), 63-80.

Şahin, A., & İşcan, A. (2014). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Tabak, G. (2017). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital hikâye kullanımı*. (Doktora tezi). Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.

Tath, Z. H. (2016). *Dijital Öyküleme*. H. F. Aytekin İşman içinde, Eğitim Teknolojileri Okumaları (s. 219-236). Ankara: Salmat Basım Yayıncılık.

Tezci, E. (2011). *Öğretim materyallerinin tasarımı*. S. P. Erdoğan Tezci içinde, Eğitimde Teknoloji Entegrasyonu (s. 15-57). Ankara: Pegem Akademi.

Tıraşoğlu, C. (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde söz varlığını geliştirmeye yönelik web 2.0 araçları kahoot! örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Yamaç, A. (2015). *İlkokul üçüncü sınıf öğrenenlerinin yazma becerilerinin gelişiminde dijital hikâyelerin etkisi.* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yorgancı, O. K. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde podcast (sesli yayın) kullanımının üretici dil becerilerine etkisi.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Wilkins, D. A. (1972). *Linguistics in language teaching.* London: Edward Arnold Publishers Limited.

EKLER

EK 1: Ödev

BOŞ ZAMANLARIM

1. Boş zamanlarında gazete okuyor musun?
2. Boş zamanlarında arkadaşlarıyla buluşuyor musun?
3. Boş zamanlarında arkadaşlarıyla sohbet ediyor musun?
4. Boş zamanlarında fotoğraf çekiyor musun?
5. Boş zamanlarında satranç oynuyor musun?
6. Boş zamanlarında romantik filmler izliyor musun?

YAZ TATİLİM

1. Yaz tatilinde sahile gidiyor musun?
2. Yaz tatilinde güneşleniyor musun?
3. Yaz tatilinde havuzda yüzüyor musun?
4. Yaz tatilinde konsere gidiyor musun?
5. Yaz tatilinde seyahat ediyor musun?
6. Yaz tatilinde dinleniyor musun?

ALIŞVERİŞTE

1. Alışveriş merkezine gidiyor musun?
2. Kredi kartı kullanıyor musun?
3. Nakit para ile alışveriş yapıyor musun?
4. Taksitli alışveriş yapıyor musun?
5. Pazarlık yapıyor musun?
6. Görevliden indirim istiyor musun?

GIYSİ DOLABIM

1. Senin dolabında etek var mı?
2. Senin dolabında şort var mı?
3. Senin dolabında kemer var mı?
4. Senin dolabında atkı var mı?
5. Senin dolabında kazak var mı?
6. Senin dolabında kalın giysiler var mı?
7. Senin dolabında terlik var mı?
8. Senin dolabında elbise var mı?

EN İYİ ARKADAŞIM

1. Senin en sevdiğin arkadaşın kim?
2. O çalışkan mı?
3. O eğlenceli mi?
4. O güzel mi?
5. O sinirli mi?
6. O dağınık mı?
7. O kibar mı?

BİZİM SOKAĞIMIZ

1. Mahâllenin adı ne?
2. Sokağının adı ne?
3. Evinin arkasında ne var?
4. Evinin yanında ne var?
5. Evinin ilerisinde ne var?
6. Evinin karşısında ne var?

BENİM ÜLKEM

1. Ülkenin başkenti neresi?
2. Ülkenin en kalabalık şehri neresi?
3. Ülkende kaç şehir var?
4. Ülkenin en meşhur yemeği hangisi?
5. Ülkenin komşuları hangi ülkelerdir?
6. Ülkenin kuzeyinde hangi ülke var?

AİLEM VE BEN

1. Kaç teyzen var ?
2. Hâlan var mı ?
3. Dayın ne iş yapıyor?
4. Amcan öğretici mi?
5. Deden kaç yaşında?
6. Ablan nerede?

Ek 2: Sözcük Öğretimi Testi

Sözcük Bilgisi Testi

1. "Gazete" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

2. "Buluşmak" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

3. "Sohbet etmek" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.

- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

4. "Fotoğraf çekmek" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

5. "Satranç" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

6. "Romantik" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

7. "Sahil" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

8. "Güneşlenmek" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.

- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

9. "Havuz" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

10. "Konser" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

Windows
windows!

11. "Seyahat etmek" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

12. "Dinlenmek" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

13. "Alışveriş merkezi" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.

- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

14. "Kredi kartı" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

15. "Nalci" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

16. "Taksitli" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.

17. "Pazarlık" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.

18. "İndirim" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.

- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.

19. "Etek" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.

20. "Şort" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.

Windows
Windows'

21. "Kemer" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

22. "Atla" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

23. "Kazak" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.

- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

24. "Kalın giysiler" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

25. "Terfil" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....

- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

26. "Elbise" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

27. "Çalışkan" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

28. "Eğlenceli" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

29. "Güzel" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

30. "Sivri" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.

- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

31. “Dağmık” ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

32. “Kibar” ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....

- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

33. “Mahalle” ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

34. “Sokak” ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

35. “Arkasında” ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

36. "Yanında" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

37. "İlerisinde" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.

- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

38. "Karşısında" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

39. "Başkent" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....

Windows'
Windows'u e!

- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

40. "Kalabalık" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

41. "Şehir" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

42. "Meşhur" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

43. "Komşu" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde kullanabilirim.....

44. "Kuzey" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm ama ne anlama geldiğini bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm anlamı sanırım.....

- Bu sözcüğü biliyorum
anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde
kullanabilirim.....

45. "Teyze" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce
görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
ama ne anlama geldiğini
bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum
anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde
kullanabilirim.....

46. "Hala" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce
görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
ama ne anlama geldiğini
bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum
anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde
kullanabilirim.....

47. "Dayı" ne demektir?

- Bu sözcüğü biliyorum
anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde
kullanabilirim.....

50. "Abla" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce
görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
ama ne anlama geldiğini
bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum
anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde
kullanabilirim.....

- Bu sözcüğü daha önce
görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
ama ne anlama geldiğini
bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum
anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde
kullanabilirim.....

48. "Amca" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce
görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
ama ne anlama geldiğini
bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
anlamı sanırım.....
- Bu sözcüğü biliyorum
anlamı.....
- Bu sözcüğü bir cümle içinde
kullanabilirim.....

49. "Dede" ne demektir?

- Bu sözcüğü daha önce
görmedim.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
ama ne anlama geldiğini
bilmiyorum.
- Bu sözcüğü daha önce gördüm
anlamı sanırım.....

Windows
windows't

EK 3: Görüşme Soruları

1. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler dijital hikâye hazırlayarak nasıl sözcük öğrenir?
2. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumlu deneyimleri nasıldır?
3. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dijital hikâye hazırlamaya yönelik olumsuz deneyimleri nasıldır?
4. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenme sürecinde dijital hikâye oluşturmayı nasıl öğrendiniz?

EK 4: Yayın Etiği Kurulu Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 03.10.2023-330

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU KARARI

Karar Tarihi	13/09/2023	Karar Sayısı	27/03
--------------	------------	--------------	-------

KURUL ÜYELERİ

Prof. Dr. Fahameddin BAŞAR / Rektör Yardımcısı - Başkan	Prof. Dr. İbrahim KOCABAŞ / Eğitim Fakültesi - Dekan - Üye
Prof. Dr. Erol KILIÇ / Güzel Sanatlar Fakültesi - Dekan - Üye	Prof. Dr. Şaban SAĞLIK / Eğitim Fakültesi - Üye
Prof. Dr. Esra AKGÜL / MYO - Üye	Prof. Dr. Sefa SAYGILI / İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi - Üye
Prof. Dr. Ayşe Pınar VURAL / İnsan ve Toplum Bil. Fak. - Üye	Dr. Fatih HASDEMİR / Hukuk Müşaviri V. - Raportör

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu 13.09.2023 tarihinde saat 14:00'de toplanmış ve aşağıdaki karar alınmıştır.

KARAR

KARAR NO 2023-27/03 Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yabancılara Türkçe Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cansu ŞENER'in "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Dijital Hikâye Kullanımının Kelime Öğretimi Üzerine Etkisi" isimli araştırmasında kullanacağı anket ve ölçeklerinin etik yönden uygunluğuna,

Toplantıya katılan Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu üyelerinin oy birliği ile karar verildi.

e-izmalıdır
Prof. Dr. Fahameddin BAŞAR
Başkan

Katılmadı
Prof. Dr. Şaban SAĞLIK
Üye

e-izmalıdır
Prof. Dr. Erol KILIÇ
Üye

e-izmalıdır
Prof. Dr. Sefa SAYGILI
Üye

e-izmalıdır
Prof. Dr. İbrahim KOCABAŞ
Üye

e-izmalıdır
Prof. Dr. Esra AKGÜL
Üye

e-izmalıdır
Prof. Dr. Ayşe Pınar VURAL
Üye

Doküman No: E0.FR-201; İlk Yayın Tarihi: 07.03.2019; Revizyon Tarihi: 20.07.2020; Revizyon No: 01; Sayfa: 1 / 1

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

EK 5: Uygulama İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 08.09.2023-E.280489

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-76503510-302.14.01-280489
Konu : Tez İşleri(Oğr.Gör.Cansu ŞENER)

08.09.2023

Cansu ŞENER

İlgi : 08.09.2023 tarihli ve E--302.14.01-- sayılı yazınız.

Merkezimizde 2547 Sayılı Kanununun 31.maddesinin 1.fıkrası uyarınca görev yapan Cansu ŞENER; "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Dijital Hikaye Kullanımının Kelime Öğretimi Üzerine Etkisi" başlıklı tez çalışmasında Merkezimiz öğrencilerinin kişisel verilerine yer vermeden yapmış olduğu ödevleri bilginiz dahilinde kullanmıştır.

Bilgilerinize ve gereğine rica ederim.

Prof. Dr. Sinem YILDIRIMALP
Türk Dili Öğretimi Uygulama ve
Araştırma Merkezi Müdürü V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: BSPKP9UKHE, Pın Kodu: 91982

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5783&cD=BSPKP9UKHE&cS=280489>

Adres: a

Telefon No:0 Faks No:0

e-Posta: a Elektronik Ağ: www.sakarya.edu.tr

Bilgi için: Betül Ak
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

